CRXXI 11

ORII ROMÂNI
TEMPORANI

AVIDESCU

ROMA

POEM

EDITURA PENTRU LITERATURĂ ȘI ARTĂ

www.dacoromanica.ro

FUNDAŢIA PENTRU LITERATURĂ ŞI ARTĂ „REGELE CAROL II“

CPT.-COMANDOR P. C. FUNDĂŢEANU	*Libertatea mărilor şi prizele maritime*	epuizat

BIBLIOTECA „ENERGIA“

Au apărut		
M. CONSTANTIN-WEYER	*Cavelier de la Salle,* traducere din limba franceză de Paul I. PRODAN	Lei 40
L. F. ROUQUETTE	*In căutarea fericirei,* traducere din limba franceză de E. FLĂMÂNDA	Lei 40
ALAIN GERBAULT	*Singur, străbătând Atlanticul,* traducere din limba franceză de A. VIANU	Lei 20
COLONEL T. E. LAWRENCE	*Revolta în deşert,* traducere din limba engleză de Mircea ELIADE, cu o hartă	2 vol. Lei 60
RENÉ BAZIN	*Pustnicul din Sahara. Viaţa părintelui Charles de Foucauld,* traducere din limba franceză de Alexandru HODOŞ	Lei 30
MIHAI SADOVEANU	*Viaţa lui Ştefan cel Mare*	Lei 30
C. ARDELEANU	*Domnul Tudor*	Lei 30
R. P. HUC	*Descoperirea Tibetului* traducere din limba franceză de Aprilliana MEDIANU	Lei 30
HOMER	*Odiseia,* traducere în proză din limba elină de E. LOVINESCU	Lei 60
JAKOB WASSERMANN	*Viaţa lui Stanley* traducere din limba germană de Radu CIOCULESCU	Lei 40
R. P. HUC	*In China* traducere din limba franceză de Natalia BĂLUŢĂ	Lei 40
H. M. STANLEY	*Autobiografie* traducere din limba engleză de Mary M. POLIHRONIADE	Lei 60

BIBLIOTECA „INFORMATIVĂ“

A apărut		
Ing. I. ORBONAŞ	*Manual de atelier mecanic*	Lei 80

BIBLIOTECA ARTISTICĂ

A apărut		
O. HAN	*Sculptorul D. Paciurea* cu 24 de planşe	Lei 60
Sub tipar		
Al. BUSUIOCEANU	*Andreescu*	

BIBLIOTECA „ORAŞE“

A apărut		
MIRCEA DAMIAN	*Bucureşti* cu 48 de planşe	Lei 120
Sub tipar		
TUDOR ŞOIMARU	*Constanţa*	

BIBLIOTECA „DOCUMENTARĂ“

Au apărut		
	Amintirile Colonelului Lăcusteanu publicate de Radu CRUTZESCU	Lei 70
ELENA G-RAL PERTICARI-DAVILA	*Din viaţa şi corespondenţa lui Carol Davila*	Lei 200

BIBLIOTECA „ENCICLOPEDICĂ“

Au apărut		
CONST. C. GIURESCU	*Istoria Românilor, I* ediţia a II-a, cu numeroase ilustraţii în text	Lei 200
Dr. G. BANU	*Sănătatea poporului român*	Lei 200

www.dacoromanica.ro

R O M A

www.dacoromanica.ro

De N. DAVIDESCU

Apărute:

IOV, 2 acte în versuri, editura « Librăria Nouă ».
SFINXUL, nuvele, editura « Cartea Românească ».
ASPECTE ŞI DIRECŢII LITERARE, critică, seria I, editura « Viaţa Românească ».
ASPECTE ŞI DIRECŢII LITERARE, critică, seria II, editura « Cultura Naţională ».
INSCRIPŢII, poezii, ediţia II, editura « Cultura Naţională ».
ERNEST RENAN, viaţa şi opera, editura « Cultura Naţională ».
VESTITORUL, traduceri din *Villiers de l'Isle Adam*, editura « Cartea Românească » biblioteca « Minerva » Nr. 171.
NUVELE, traduceri din *Villiers de l'Isle Adam*, editura « Biblioteca pentru toţi » Nr. 545.
CONSERVATOR & C-ia, roman, editura « Ancora ».
CRIMA DIN STRADA NOPŢII, nuvele, editura « Biblioteca Dimineaţa » Nr. 44.
VIOARA MUTĂ, roman, editura « Casei Şcoalelor ».
LEAGĂN DE CÂNTECE, poem, editura « Cartea Românească ».
FÂNTÂNA CU CHIPURI, roman, editura « Naţională S. Ciornei ».
Din ciclul « *Cântecul Omului* », apărute:
1. IUDEEA (poem) editura « Ramuri », Craiova.
2. HELADA (poem), editura « Fundaţia pentru Literatură şi Artă Regele Carol II ».

In curând:

ASPECTE ŞI DIRECŢII LITERARE, critică, seria III.
CÂNTECUL OMULUI, poem, partea IV (Evul Mediu).

S'AU TRAS DIN ACEASTĂ CARTE, PE HÂRTIE VIDALON, DOUĂZECI ŞI CINCI DE EXEMPLARE NEPUSE IN COMERŢ, NUMEROTATE DE LA 1 LA 25.

www.dacoromanica.ro

N. DAVIDESCU

ROMA

POEM

BUCUREŞTI
FUNDAŢIA PENTRU LITERATURĂ ŞI ARTĂ «REGELE CAROL II»
39, Bulevardul Lascar Catargi, 39
1936

www.dacoromanica.ro

PREFAŢĂ

Accipe et heac, manuum que
sunt monumenta mearum.
(Virgiliu)

Iată 'n mătase opera-aceasta
Prinsă cu stele;
E monumentul mâinilor mele
Şi e prin munţii visului creasta.

Am adunat-o singur din mine
Şi din afară
Şi-am distilat-o vis şi brăţară
Ca pe o miere caldă de-albine.

Ia-o şi du-te cu sănătate
Şi fericire
Lângă-a uitării tale suire
Şi prin ea, dacă vrei, şi străbate.

E cântec încă proaspăt şi dramă,
E simfonie
De rătăcire trandafirie,
Şi mai e 'n suflet clopot de-aramă.

Caută-i glasul nu doar în viersul
Scandat în rânduri,
Ci şi 'n adâncuri proprii de gânduri
Limpezi în luptă cu universul.

www.dacoromanica.ro

SATURN

E cel mai vechi din toţi la noi
Zei adunaţi în strălucire
Neagră de sol gras şi de fire
Impărtăşită fructelor noi.

El ne-a deprins cu semănatul
Şi, fără greu veşnic de munci,
Ne-a îndrumat paşii prin lunci
Unde ne-a fost mâna şi sfatul.

Anii ce-au fost, tineri, ai lui
Sunt pe pământ vârsta de aur
Şi 'naripat muget de taur,
Ai tuturor şi-ai nimănui.

Il adorăm în saturnale
Cu gându 'n sus şi bucurii
Şi chiotim ziua prin vii
Pentru cinstit faptele sale.

Nu mai sunt slugi şi nici stăpâni,
Nu mai sunt munci şi nici hotare,
Nimeni nimic nicăeri n'are
Intr'ale lui mari săptămâni.

www.dacoromanica.ro

Toţi sunt la ſel şi toţi se 'mbracă
Cu ale cui haine vor ei
Şi tăem iezi roşii şi miei
Şi cu vin stăm seara la clacă.

Cel dintre noi toţi mai frumos
Poartă cu el zeului masca,
Trupul cioplit din lemn şi casca
După un vechi rit păduros.

Sunt arşi apoi strâns împreună
Zeul şi-al lui fost purtător
Iar noi privim flacăra lor
Cum e 'n văzduh sbor şi cunună.

www.dacoromanica.ro

BUCOLICĂ

Măru-acesta-a fost crescut de Ore
Şi hrănit de-un pom, şi-apoi de soare
Copt anume pentru sărbătoare
In culoarea blondei aurore.

Nu-l puteam lăsa pe jos să cadă
Şi să-l calce turmele 'n picioare
Şi nici şarpele să-i muşte 'n floare
Carnea lui de foc şi de zăpadă.

Mai puţin apoi putea să fie
Comparat pe cracă cu Olimpul
Până ce l'ar fi mâncat sus timpul
Intr'o zi de Iulie târzie.

Afrodita l'a primit odată
Semn al frumuseţii ei vrăjite
Şi-l primeşti acum şi tu 'n ispite
Tulburi de 'noptare 'n noi lăsată.

www.dacoromanica.ro

FUGA LUI ENEEA

Eneea pentru prima dată-a tremurat
Când a fugit din strămoşescul lui palat
Şi 'n tragica căderii Troei dimineaţă
I s'a părut că sângele din el înghiaţă.

Cu steaua minunat aprinsă 'n spre apus
I se destăinuise Jupiter de sus
Şi-i poruncise să pornească înainte
Cu toate ale rasei sale semne sfinte.

Ducea cu grije Larii şi Penaţii lui
Şi pe-ale zeilor din Troia mari statui,
Şi-şi mai ducea muerea lângă el, şi 'n spate
Nepreţuita tatălui său greutate.

In depărtare steaua strălucea mereu
Şi desemna de-alungul drumului lor greu
Cu ţâşnituri de purpură topită 'n zare
Indiscutabila destinului cărare.

Venea pe urma lui al său copil
Pe frunte cu 'nflorirea lunei lui Apríl
Şi cu egreta 'n păr de flacări, risipite
De zei în urmărirea semeţei lor ursite.

www.dacoromanica.ro

Călca la fel de greu şi de istovitor
O 'ntreagă turmă răzleţită din popor
Şi-apoi învăluiţi de-această gloată iarăşi
Urmau cei mai destoinici prieteni şi tovarăşi.

Era istovitor de tragic al lor drum
Şi lung de parcă'n foc ar fi intrat şi'n scrum,
Şi, totuşi, inimile lor purtau în ele
Inaripări de cântece noui şi de stele.

Toţi însă 'n faţa mării s'au înşiruit
Cu gândul şi cu sufletul în spre zenit,
Şi braţe-au ridicat în sus tremurătoare
Şi trudnice de oboseală şi de soare.

Eneea-a îmbarcat întâi pe zei, şi-apoi
Pe-al neamului său nobil şi regesc convoi,
Şi 'n urmă pe Troenii mândri din cetate
Plecaţi în lume să-şi găsească libertate.

Lopeţile scandau în hexametri, rar
Val după val pustiul apei solitar
Şi lirele pe bord vesteau în depărtare
Că timp de rugăciune e şi 'nseninare.

www.dacoromanica.ro

FEERIE

A cântat azi noapte Pan cu naiul prin
Pădure
Şi-a 'nceput isvorul nostru să murmure
In adâncul undei sale, cristalin.

Au venit pe urmă nimfele 'mprejur
Şi 'n horă
Limpede de raze calde de-auroră
Au vărsat prin iarbă apă de azur.

A 'nflorit copacii dintr'odată toţi
Şi zarea
S'a făcut mai verde de cum este marea
Liniştită 'n cântec vesel de piloţi.

Fauni 'n frunzişuri se uitau avar
Cu ochii
Ţintă la svelteţa nimfelor în rochii
De petale albe de mărgăritar.

A surâs pământul apoi printre şoapte
Feeric
Şi ne-am prins în braţe strâns prin întuneric
Ca să lumineze sărutarea 'n noapte.

www.dacoromanica.ro

ENEEA LA DIDONA

Didona răsturnase nectar într'o pateră
Bătută 'n aur galben şi 'n pietre scumpe, şi
Libaţie de cinste la oaspeţi săvârşi
Şi îi pofti pe blănuri întinse, de panteră.

Descinse 'n urmă, sveltă, din tronu-i cât o culă
Să guste din bucate la rând cu ceilalţi toţi,
Şi să se scalde 'n glasul semeţilor piloţi
Mânaţi mereu de soarta lor aspră şi de hulă.

Iopas, aedul sacru, cânta cu 'nsufleţire
Eclipsele de soare şi fazele lui mari
Călătoria lunii pe vârfuri de stejari
Şi-a omului în spaţiu obârşie şi fire.

Eneea privea gâtul şi umerii de ceară
Învăluiţi în părul ei negru de-abanos
Şi *'n sufletu-i cu foame şi 'n trupu-i, os cu os,*
Se strecura molatec miros de flori şi ceară.

Ea căuta să ducă ospăţul nopţii până
Când zorii dimineţii se vor fi revărsat
Şi să contemple faţa eroului visat
Să pună gând de roabă pe el şi de stăpână

www.dacoromanica.ro

Eneea începuse cu sbor să povestească
Cum au pierit ai Troei nefericiţi eroi
In prăbuşiri de ziduri şi flăcări, şi apoi
A lor călătorie pe mare, vulturească.

Venera cu mâini albe, de trandafir, turnase
Miresme grele 'ntr'înşii din universul ei,
Şi le crescuse 'n inimi răsad de ghiocei
Destăinuiţi în câmpuri de soare şi mătase.

www.dacoromanica.ro

DIANA LACULUI NEMOR

Diana crudă şi întunecată
A trecut
Pădurea ei de veacuri consacrată
Cu sufletul învăluit în scut.

A mirosit din depărtare sânge
Şi-a simţit
Că soarta preotului vechi se frânge
In vârful unui ascuţit cuţit.

O bine chibzuită lovitură
E de-ajuns
Să facă *legiuita legătură*
Dela un act de ucigaş la uns.

Aude legi în suflet sibiline
Şi 'n urechi
Că preot e al templului ei cine
Apucă să ucidă pe cel vechi.

Dator e servitorul ei să fie
Necurmat
Prevăzător cu-a lumii mişelie
Şi de-a lui slăbiciune apărat.

www.dacoromanica.ro

E datină simbolică și mare
In acest
Altar crescut în veșnică 'ncordare
Ca miezul cald al unei pâini în țest.

Ea știe-aceasta de demult și sboară
Triumfal
Să ospăteze pentru-a câtea oară
Din sângele vărsat sacerdotal.

Trec vulpi și lupi și urși și căprioare
Și sar cerbi
Ca fulgerele de săgeți în soare
Prin valurile răvășitei ierbi.

Ea are însă gândul înainte
Călător
La 'nfăptuirea riturilor sfinte
Pe țărmul rece-al lacului Nemor.

www.dacoromanica.ro

MUNDUS ROMAE

Am adoptat feriile latine
Şi sărbătorile etrusce-am adoptat;
Olimpiadele ni s'au plecat
Şi-am cucerit misterele sabine.

Străbune himnuri adâncite 'n crezul
Inchis în doric dialect grecesc
Al mumei lui Evander ne unesc
Destinul nostru cu Peloponezul.

A lui Eneea amintire, iarăşi
Ne leagă de Sicilia de mult,
De-al Asiei şi-al Traciei vechi cult
Şi de-ai lui Agamemnon foşti tovarăşi.

Diana vechilor Albani, Venera
Samniţilor, Minerva din Falisc,
S'au ridicat cu noi pe-acelaşi pisc
Ca pe o coamă-a unui val galera.

Junona din Lavinium e-a noastră
Şi cea din Vei şi Jupiter prenest
Au poposit alături în acest
Ţinut deschis şi lor ca o fereastră.

www.dacoromanica.ro

Ne-am însușit de pe la toți căminul
Și paza marilor lor zei, și-apoi
Le-am dăruit pe alții dela noi
Strălucitori și generoși ca vinul.

Un mundus de evlavie-și ridică
Altarul lui de-aici până 'n azur,
Iar al lui Jupiter, în el, vultur
Țintește lumea ca pe-o rândunică.

www.dacoromanica.ro

MOARTEA DIDONEI

Didona blestemase profetic pe fugari
Şi pe Eneea care cu ei o părăsise
Şi glasul ei plin încă de sărutări şi vise
Chema, lor împotrivă, pe zeii săi solari.

Rug demn de ea în curtea palatului suise
Impodobit cu lauri pe trunchiuri de stejari,
Şi strălucirea 'n soare a ochilor ei mari
Se 'ntunecase 'n negrul vieţii ei proscrise.

Luă cu dreapta spada întâmplător lăsată
De-amantul ei pe mare fugar şi, dintr'odată
In braţe cu statuia lui rece, apăsă.

Un gâlgâit de sânge din inimă-i ţâşneşte
Şi din înaltul unui portic începe să
Se clatine şi 'n rugul de foc se prăbuşeşte.

www.dacoromanica.ro

GALICĂ

Au plecat din ei o parte
Către miază-noapte ca să
Își dureze-acolo casă
Și să 'nfrunte-apoi pe Marte.

Păsările augurale
Au condus de sus cu sborul
Aripelor lor zăporul
Oastei galice de vale.

In Italia e soare
Peste munții plini de ghiață,
Și e veșnic *dimineață*
In vestmânt de sărbătoare.

Și 'ncep zările să toarne
Masele lor spre câmpie,
Și e prins cu bărbăție
Taurul sabin de coarne.

Corbi de-asupra lor într'una
Le 'ndrumează parcă pașii;
Corbul însă cu ostașii
Și cu-a lor izbândă-i una.

www.dacoromanica.ro

TITU LIVIU VORBEȘTE

Bătrânul cu pecetia pe el a toate
Injuriile soartei sale năvălește
In Forum ca un car de lupte fără roate
In urma cailor în goană, nebunește.

Vestmintele pe el sunt sdrențe, barba rară
Și lungă-i încadrează figura de jeratec,
Și 'nfățișarea lui întreagă e de fiară
Surprinsă și stâlcită 'ntr'un ungher, sălbatec.

Mulțimea recunoaște 'n el centurionul
Plecat să lupte-odinioară cu Sabinii,
Și murmură 'mpotriva soartei lui, și svonul
Durerii lui pătrunde 'n inimă ca spinii.

Dușmanii când lupta, i-au ridicat recolta
Pământul și cu casa birul, și pe urmă
O veche datorie i-a 'nmuiat revolta
Și l'a 'mbrâncit în tragica sclaviei turmă.

Spinarea lui de lovituri e ciuruită
Și carnea e pe el, de greutăți, piftie,
Și e batjocorit mai rău decât o vită
De foame 'nebunită și de murdărie.

www.dacoromanica.ro

Mânia chiamă plebea pentru răzvrătire
Și e neputincioasă și magistratura
Să dea senatului și legii sprijinire
Și să oprească 'n clocotele gloatei, ura.

Se-apropie dușmanul însă de cetate
Și fiecare-și ia și rangul lui și rândul
Și-aceeași grea răspundere prin toți străbate
Și le îmbărbătează faptele și gândul.

www.dacoromanica.ro

VENERA GENITRIX

Venera se culcase pe pământul latin
Şi vedea ca prin ceaţă pe bătrânul Anchise;
Il ştia de pe vremea când i se dăruise
Obosită de-amorul zeilor ei, senin.

Toţi, ei, sunt, ca şi dânsa strălucire şi-azur
Deslegaţi de povara timpului, zdrobitoare,
Şi sunt numai lumină proaspătă şi răcoare
Ca un sbor, prin văzduhuri, liniştit, de vultur.

A simţit însă 'n suflet ca pe-un fruct într'un pom
Că descopere lumea strălucită şi-adâncă
A vieţi 'n cădere de izvor pe sub stâncă
Şi-a prefacerii clipă după clipă, prin om.

Imprejurul ei totul se schimba 'ntr'un vârtej
Şi intrau una 'ntr'alta formele 'n flăcări, toate,
Se 'nvârteau în de ele înşişi ca nişte roate
Sau curgeau în mişcare mlădioasă de vrej.

Letargia plăcerii disolvări 'n sfârşit
După fiece formă limpezită cu sine,
Se suia ca un murmur, la izvor, de albine
Şi cădea ca o turmă tragică 'n asfinţit.

www.dacoromanica.ro

Presimţea că 'n întregul joc era numai ea
Neclintită stăpână şi pe moarte şi, plină
De mândrie 'n adâncul svelt al ei de tulpină,
Incerca mulţumirea caldă că biruia.

Ea făcea flori, lumină, nori pe cer şi femei,
Inarma, să petreacă, şi bărbaţilor braţul,
Şi-asvârlea fără teamă cu destinele laţul
După gât fiecărui ins închinător ei.

Contempla câte-odată cu iubire pe-aceşti
Nou-născuţi ai căldurei fanteziilor sale
Şi 'ntr'o zi-şi opri ochii adânciţi într'o vale
La Anchise păstorul turmelor lui regeşti.

El era ca un taur de frumos ridicând
Greutăţi uriaşe de copaci cu spinarea
Şi 'n acelaşi timp, totuşi, mlădios cum e marea
In complexă 'mbinare de credinţă şi gând.

Dete-atunci cu mândrie lei în lături şi lupi
Strânşi în haite de glasul ei semeţ şi 'mblânzite
Şi 'năuntrul colibei ciobăneşti şi smerite
Izbucni ca o caldă strălucire de stup.

Niciodată Anchise după-aceia n'a spus
Nimănui de 'ntâlnirea lui de-atunci cu Venera,
Dar iubirea ei caldă l'a urmat cu galera
Până când în ţinuturi latineşti l'a adus.

www.dacoromanica.ro

Noi simţim adevărul dragostei ei în noi
Peste tot în vestminte de belşug risipite
In adâncul întregei noastre calde ursite
De regină urmată prin văzduhuri de roi.

Ea veghează din vălul ei de nori diafan
Şi cu vântul cu care a condus pe Eneea
Suflă şi ne 'ntreţine vie 'n inimi scânteea
Dragostei şi credinţei de căminul roman.

www.dacoromanica.ro

ANIBAL ANTE PORTAS

Elefanţi în blocuri de eternităţi
Coborau cu turnuri de război în spate,
Şi era oştirea 'ntreagă o cetate
In adâncul tragicei latinităţi.

Anibal din vârful munţilor a mai
Aruncat un gând pe-a ţării lui ursită
Şi imagina Didonei, părăsită,
Ca un flutur a trecut, prin el, de Mai.

Mânele nerăzbunatei lui regini
Căutau în braţul lui un sprijin parcă,
Şi-i pluteau pe dinainte ca o barcă
Incărcată cu durere şi cu spini.

Roma tânguia cu glasuri de femei
Revărsare-aceasta, pe sub ea, de forţă;
A simţit în suflet însă ca pe-o torţă
Aprinzându-i-se 'nverşunarea ei.

Africanul şovăise buimăcit
Inaintea porţilor ei sdruncinate,
Şi 'n Cartagena poporul din cetate
Şi cu zeii lui din temple-au tresărit.

www.dacoromanica.ro

EPITAF PENTRU O SCLAVĂ LIBERATĂ

Am liberat-o pentru că gura
Ei strălucitoare
Intrecea calda macului floare
Şi-i erau mersul ritm şi făptura.

Trupul ca sveltul crin dimineaţa
Incărcat cu rouă
Răspândea numai graţie nouă
Şi 'mpletea 'ntr'însul focul cu ghiaţa.

A fugit însă liberă, după
Nu ştiu sigur cine
Şi părăsită fără ruşine
Sieşi otravă şi-a fost şi cupă.

Astăzi e nufăr roşu şi miere
Prin polenuri poate,
Sau suferinţă stranie 'n toate
Şi rugăciune spusă 'n tăcere.

Fie-i ţărâna veşnic uşoară
Şi uşoară piatra
Care-i astupă gândului vatra
Limpede, totuşi, de căprioară.

www.dacoromanica.ro

ZEIȚA MUMĂ DIN PESINUNTE

Zeița pietrii conice din Pesinunte
A coborît la noi de ieri de dimineață
Și strălucirea ei de-aramă și de ghiață
A străbătut și până-aici a mării punte.

Senatul a primit-o cu alai anume
Și-a pus să 'ntâmpine pe Scipion Nasica
Corabia ei sprintenă ca rândunica
Pe-al Ostiei chei încărcat de lume.

Erau matroanele romane toate 'n jurul
Cortegiului ei plămădit cu rânduială
In văluri ca vestalele și cu găteală
Ca flacăra pe trupul lor și ca azurul.

Am așezat-o, până să-i durăm ei unul,
In sanctuarele Victoriei cu clerul
De Gali din Asia veniți în ei cu cerul
Strălucitor al lor în soare ca păunul.

Purtau buimăcitoare rochii de mătase
Cu mânecile largi în aur de dantele,
Cu pectorale magice 'n roiri de stele
Și mitre 'n cap ca niște turnuri lungi de case.

www.dacoromanica.ro

E muma celorlalte zeităţi, izvorul
Vieţii omeneşti în timp şi vegetale
Şi apără în pietre 'n plante şi-animale
Plămada veşniciei sale şi cuptorul.

In cântece de flaute şi tamburine
Şi tulnice cu sunetele sparte
Sărbătorită este prin păduri departe
Şi 'n dansuri la altarele ei palatine.

Am adoptat-o după ce Cartaginezii
Intraseră triumfător la noi în ţară
Ca să topească a izbânzii lor brăţară
La flacările 'n care ne jertfeam ca iezii.

A fost o primăvară sacră, decretată
De 'ntreg senatul după sfaturi de sibilă
Ca să răscumpărăm, se spune, o idilă
Şi-o necredinţă de vestală vinovată.

Am imolat atunci pe toate nou născute
In lungul ţarinilor noastre, animale,
Şi 'n sângele 'ncărcatei de greşeli vestale
Am uns ale drapelurilor noastre cute.

www.dacoromanica.ro

AMOEBEUM CARMEN

Fluturu-şi frânse aripa 'ntr'un
Spin ce-i prinsese hotărît sborul,
Şi-şi mai rupsese crâncen piciorul
Greeru 'n luptă cu un tăun.

A rămas fără cântec sonor
Greerul veşnic sieşi tovarăş,
Şi-a rămas apoi fluturul, iarăş,
Fără lumină, floare şi sbor.

Stau împreună strâns în pelin
Şi fiecare din ei visează,
Greerul sboruri, ziua, pe-o rază,
Fluturul cântec noaptea 'n cămin.

www.dacoromanica.ro

IDILĂ

El aprinde focul și 'n frigare pune
Mielul să se frigă;
Ea pășește 'n urma câinelui și strigă
Turma risipită leneș prin pășune.

El apucă fruntea cărnii și-o aruncă
Nimfelor ofrandă;
Ea 'mpletește macii adunați în luncă
Părului său negru roșie ghirlandă.

El deșartă sprinten pe altar ulciorul
Plin cu must de aur;
Ea-și înmoae 'n apa râului piciorul
Și-și răsfrânge-al frunții ei, în el, tezaur.

El așează 'n iarbă pentru demâncare
Vinul și friptura;
Ea privește 'n ochii lui cu 'nfiorare
Și-și deschide ca o floare caldă gura.

Și-a rămas mâncarea neatinsă toată
In surâs de stele;
Nimfele-au strâns turma în poiană roată
Și-au păzit-o până dimineața, ele.

www.dacoromanica.ro

LECTISTERNIUM

S'a pus în uliță de masă
Și oaspeții își trec pe rând
Mâncărurile fumegând
In dulce, de mirosuri, plasă.

Statuile de zei culcate
In paturi cu 'nvelișuri moi
Privesc al oamenilor roi
In freamătu-i de pietate.

Romanii trec grei de sfială
Cu crengi, în mână, de măslin,
Și pasul lor e tainic prin
Compacta plebi 'nvălmășeală.

Pe frunte poartă fiecare
Coroana lui de chiparos,
Și ochii pironiți în jos
Le stau în pace și 'nchinare.

Apune soarele pe valuri
In purpură rostogolit,
Și e tăcere 'n asfințit
Și 'n suflete sunt idealuri.

www.dacoromanica.ro

HOMO NOVUS

S'a suit la tribună ca să ceară sonor
Buimăcitului forum cinstea de-a lua locul
Neamurilor culcate de dușmani în mijlocul
Sgomotelor de scuturi în războiu fără spor.

Tatăl său chiar fusese doborît și-al său unchi
Stâlp i-a fost în comandă și urmaș, ca să cadă
In aceeași masivă și 'ncălzită cascadă
De tăere de vite omenești în genunchi.

Știrile dureroase se 'nmulțeau în senat,
Și ținea Syracuza parte lui Anibal,
Capturată, Tarente, se surpa ca un mal,
Și dușmanului însăși Capua s'a predat.

Nimeni nu 'ndrăznea să mai fluture 'n el cuvânt
Incărcat de credință și mândrie romană
Ci doar sbucium în suflet pretutindeni și rană
Și erau toți cu ochii pironiți în pământ.

A țâșnit atunci însă Publius Scipion
Ca un zeu din adâncuri cu privirile grele
De-ale gândului aspre și semețe perdele
Și cu fruntea de tânăr și senin Apolon.

www.dacoromanica.ro

A ştiut să găsească gestul convingător
Şi cuvintele care îşi bat joc de obstacol,
Şi-a ţâşnit dintr'odată gloatei stea, şi oracol
Sufletului sub lespezi umede-al tuturor.

Elocvenţa lui caldă şi 'nţeleaptă a fost
Scut potrivnic căderii şi prudenţei în friguri
A atâtor în sine inşi surprinşi ca 'ntre diguri
O corabie 'mpinsă de furtuni fără rost.

Rosturile semeţe ale faptelor lui
S'au văzut când, cu sprijin de Neptun dat, înfrânge
A Cartaginei oaste în Iberia 'n sânge
Şi tezauru-i sacru ni-l aduce 'n ştatui.

Semăna cu un straniu şi 'nţelept dioscur
Pretutindeni pe unde pus era să conducă
A destinului nostru strălucită năluca
Prin adâncul şi-albastrul hărăzit lui azur.

Nu spunea însă taina naşterii sale, dar
Presimţeam noi în jurul lui cu toţi că un şarpe
In ciudate şi limpezi sunete vii de harpe
Il dăduse 'ntr'o seară maicăi lui dragi, în dar.

www.dacoromanica.ro

ZEII PĂRECHI

Consentes dii
(Terentius Varro: Rei rusticae libri).

Nasc laolaltă doi câte doi
Şi sunt pe loc
Vatră şi foc
In fiecare ins dintre noi.

Au în ei simţul cald de cămin
Şi de mormânt
Şi-amândoi sunt
Gând, în altarul casei, senin.

Duc un acelaşi trai în părechi
Şi, fericiţi
Mor tot uniţi
In mângâerea jertfelor vechi.

Renasc asemeni lor, cum au fost
Cât au trăit
Şi, după rit,
Duc mai departe vechiul lor rost.

Toată făptura lor e cuvânt
Consolator
Şi, tuturor,
Pildă şi sprijin dat pe pământ.

www.dacoromanica.ro

Toţi ne 'nconjoară şi ne spun toţi
Doi-spre-zece
Cum şi de ce
Suntem ai zilei noastre piloţi.

Timpul se 'ntoarce, roată, cu ei
Neîncetat,
Umanizat
In tot aceleaşi părechi de zei.

www.dacoromanica.ro

GRAHII

Se ridică 'n Alpi zorii şi zidesc dimineaţa
Pe 'nălţimile stranii ale stâncilor sure;
Se deşteaptă tăcerea din pădure 'n pădure
Şi cu purpură-azurul se 'nvestmântă şi ghiaţa.

Văile 'n întuneric învelite dorm încă
Şi 'n adâncul lor umed e 'ncleştare căsnită
De tăcută şi tristă crisalidă 'n ursită
Şi e somn greu de apă stătătoare şi-adâncă.

Strălucirile 'n aur ale munţilor însă
Răscolesc depărtarea primitivă 'n câmpie
Şi revarsă 'n cuprinsuri câmpeneşti bucurie
Şi senin în durerea de ţăran roman strânsă.

Neamul Grahilor nobil coborît din vechime
Şi cu Jupiter rudă după tată ridică
Glas destoinic în Forum şi 'n Senat şi despică
Cu puterea lui brazde ca un plug prin mulţime.

A văzut că 'n pădure au şi fiarele rostul
Şi viaţa lor iarna de-opotrivă şi vara,
Şi că numai ostaşii care-şi apără ţara
Nu-şi găsesc în pământul apărat adăpostul.

www.dacoromanica.ro

Sunt lipsiți de morminte și de zei și de temple
Și nici unul nu are un altar pentru sine,
Și pământ ca să aibă câteva 'n el măsline
Și-o bucată de zare din pridvor să contemple.

Își împing ca pe vite pe neveste 'nainte
Și se duc la 'ntâmplare cu copiii pe urmă,
Și sunt toți o flămândă și nevolnică turmă
Desbrăcată prin lipsuri până și de vestminte.

Sunt amestecuri calde de tribun și Portice
In cuvintele stranii ale Grahilor parcă,
Și-ale Romei zări roșii ca jeratecu 'ncarcă
Trăznete pregătite din văzduhuri să pice.

Umbra stranie 'n mersu-i a lui Syla se lasă
Pe pământul în sânge al aprinsei Italii
Și gravează cu suliți și cu lăncii medalii
De durere și doliu pentru fiece casă.

Undeva, cu murmururi de frunzișuri în glasuri,
E trântit în noianul crengilor lui stejarul,
Și cu purpura 'n spate ca un soare, cesarul
Calcă peste morminte cu 'ndrăzneți popasuri.

www.dacoromanica.ro

PREŢIA

Preţia zâmbise fericită
Că Luculus căutase 'n ea
Sprijin gândului lui de-aşi vedea
Dusă 'n Asia a lui ursită.

Nobilul semeţ îngenunchià
Ca la abator în sânge-o vită
Faţă de puterea ei slăvită
De temuta lui Cethegus stea.

Curtezană 'n purpură şi 'n aur
Şi panteră 'n dragoste şi taur,
Buimăcise lumea cu serbări;

Dăruia oraşe pe-o brăţară
Şi 'n căldura unei sărutări
Pentru strălucirea ei, o ţară.

www.dacoromanica.ro

PEISAJ LATIN

Greoaie tufișuri de-acantă
Cu frunzele nfipte 'n pământ
Primesc pe sub ele-o bacantă
Cu părul în vânt.

Țâșnesc de peste tot linii
Topite 'n volute de-azur,
Și parcă se joacă delfinii
Cu-al mării murmur.

Flori albe și roșii ca focul
Punctează văzduhul aprins,
Și păsări pe ele cu ciocul
Incins au descins.

Șopârlele-aleargă pe ramuri
Cu spatele plin de țânțari
Și 'n tot se cutremură flamuri
De foi de stejari.

Cesarul și umbra lui clară
Coboară 'n dactili și 'n trohei
Pe-această priveliște rară
De plante și zei.

www.dacoromanica.ro

LEGENDĂ

Jupiter a cerut din
Muntele capitolin
Un loc cuprins atât încât să-şi fi zidit
Un templu şi-un altar pe el, însufleţit.

Zeul Terminus atunci
Cu semeţele-i porunci
S'a ridicat cumplit în piatra-i de hotar
Cu drepturi de stăpân şi de proprietar.

Tatăl cerului a dat
Dreptului lui consacrat
Cinstire după legi şi datini şi şi-a fost
Durat aiurea cuib de jertfe şi-adăpost.

www.dacoromanica.ro

LUCULUS IN ASIA

Da din aripi vulturul arzător să se-asvârle
In spinarea greoaei pachiderme persane
Şi să-i bea din artere şi din vine'n găvane
Sânge gros ca nămolul de pe funduri de gârle.

Invăţa că dispune de putere mai *mare*
De cât singur crezuse până-atunci, şi 'ntinsese
Aripi repezi de probă cu bătăile dese
In mişcări încordate din hotare 'n hotare.

Mitridate pierise ca o fugă 'n genună
Şi 'mbrâncit în pustiuri partice părăsise
Ţara lui ca pe-o casă cu ferestre deschise
Şi cu uşile sparte nemilos de furtună.

Aur greu în lingouri şi statui din altare
Pe măgari în convoiuri îndesat încărcate
Se scurgeau din cetate către Roma 'n cetate
Şi-adunau pretutindeni bogăţii noi şi rare.

Robi şi roabe frumoase ca cireşile 'n rouă,
Cărturari mari şi meşteri de tot felul, drept pradă
Au tot fost puşi în lanţuri şi vărsaţi în cascadă
Romei înmărmurite de făptura ei nouă.

www.dacoromanica.ro

Cobora pe-a lor urme din Italia lume
Să se mire de-atâta strălucire, şi gloate
Hotărîte să-adune bogăţiile toate
Şi să-şi tac cu ele loc sub soare şi nume.

Tresărise Senatul şi poporul pe Tibru
Pentru cât apucase să se simtă de veşnic
Din miragii în aur de statue şi sfeşnic
In altare de faptă pusă 'n nou echilibru.

Acvila de pe steaguri îşi luase larg sborul
Prin cunoaşterea 'n friguri a izbânzii avute
Şi-şi croise o nouă şi 'ndrăzneaţă virtute
Plutitoare deasupra ca lumina şi norul.

Legiunile 'n strânsă şi de fer disciplină
Alergau cu Luculus hotărît înainte
Ca un nou Alexandru plin de suflet fierbinte
Şi-adunau cu semeaţă sârguinţă de-albină.

www.dacoromanica.ro

DIS TE MINOREM QUOD GERIS, IMPERAS

(Horaţiu)

Căminul nostru strămoşesc e un altar
Şi zidurile, uşile şi pragul lui
Sunt zei destăinuiţi în el şi sunt statui
Cu mitul lor încremenit şi solitar.

Au inimile semne puse de hotar
Mai împietrite decât fructul de gutui
Şi gestul cântărit de ei al nimănui
Nu scapă gândului lor autoritar.

In fapta cea mai mică izbucneşte-un rit
In care insul se cutremură sporit
De-a se simţi cu soarta lui biruitor;

Il săvârşeşte după datină şi rost
Şi păsări augurale scuturâ din sbor
Asupra capului său spor şi adăpost.

www.dacoromanica.ro

RUGĂCIUNEA ALBEI

Alba, la lumina lunei noi,
Implora pe groapa mumei ei,
Infernalele puteri de zei
Să-i aducă-amantul înapoi.

Se freca cu faţa de pământ
Şi lăsa să-i cadă ca un fruct
Pe-al libaţiilor strict conduct
Gândul ei cuvânt după cuvânt.

« Maică, du-te şi te roagă-acum,
« Tu ce nu mai eşti a nimănui
« Să se-aprindă iar iubirea lui
« Împrejurul meu ca un parfum.

« Colierul la gât ţi s'a rupt
« Şi-ale tale toate-au putrezit
« Şi te ţin a lor nestânjenit
« Zeităţile de dedesubt.

« Spune-le că mort îl vreau sau viu
« Ca pe-un şarpe svârcolit pe jar,
« Şi că, maică, vreau să vină iar
« Unde şi el ştie şi eu ştiu.

www.dacoromanica.ro

« Grădinița de eucalipt
« Va vedea răsplata lui pe loc,
« Sau o gură peste-a lui de foc
« Sau în spate un cuțit înfipt.

« Soțul meu a 'mbătrânit cumplit
« Și e iarnă 'n brațele lui grea
« Pe când sufletul în mine vrea
« Flacăra unui îndrăgostit.

« Am împrăștiat în albul pat
« A iubirii noastre flori de crin
« Și cu amfore grecești de vin
« Nopți de-arândul l'am tot așteptat.

« Spune-i să se 'ntoarcă negreșit,
« Nu știu dacă pentrucă mi-e drag
« Sau că vreau să-l căsăpesc din prag,
« Maică dragă dacă m'ai iubit ».

A vărsat în urmă 'ncet ulei
Și-a pornit cu mers șovăitor
Către locul de 'ntâlnire-al lor
Fără să se uite 'n urma ei.

www.dacoromanica.ro

RELIGIO

Grecul când sacrifică-şi ridică
Ochii limpezi către cer,
Noi sub văluri grele de mister
Îi acoperim cu frică.

Rugăciunea lui e viziune
Şi e sbor în sus de roi,
Şi e meditaţie 'n de noi
Calda noastră rugăciune.

Fiecare lucru e 'ncărnarea
Unui spirit lui născut,
Ca pe timp de lupte între scut
Şi ostaş îmbrăţişarea.

Lumea, rânduirea ei şi insul
Un acelaş lucru sunt
Şi ca 'n Roma noastră pe pământ
E şi cerului cuprinsul.

A pornit destinul laolaltă
Cu poporul nostru tot
Ca un îndrăzneţ şi svelt pilot
Pe-o corabie înaltă.

www.dacoromanica.ro

Anul trece cu Vertumnus, grâul
Creşte cu-a lui Ceres, plin,
Cu'n Sylvan se desfătează-un pin
Şi cu o naiadă râul.

Are-aratul zeii lui, şi are
Pe-ai săi grapa, sorociţi,
Secerişul, via, rânduiţi
După datini fiecare.

Ei ne-au hărăzit în suflet sfatul
Ascultării şi-am ajuns
Fiecare cetăţeanul uns
Şi configurat cu statul.

www.dacoromanica.ro

CĂDEREA AMISEI

Amisa-a trebuit până la urmă
Să cadă
Şi-a legiunilor în fier cascadă
Să se reverse peste ea în turmă.

Soldaţi 'n sbor au invadat cetatea
Şi 'n uliţi
Au tras pe cine-au întâlnit în suliţi
Şi i-au vândut drept pradă libertatea.

Au ars şi-au prăpădit cu 'nverşunare
Şi sete,
Au violat cu frenezie fete
Şi-apoi le-au pus în lanţuri ca pe fiare.

Locuitorii scoşi în bătătură
Cu bice
Erau jucaţi în zaruri şi 'n arşice
Şi traficaţi ca robi pe băutură.

Luculus a 'ncercat să scape-această
Mai mică
Dar plină de-al Atenei har fiică
Lovită de destinul ei în ţeastă.

www.dacoromanica.ro

A trebuit să se supună însă
Voinţei
Soldaţilor în focul biruinţei
Şi să le dea cetatea lor, constrânsă.

Atena, protectoarea ei, semeaţă,
Lăsase
Să-i cadă pleoapele ei de mătase
Pe-a ochilor în lacrimi dimineaţă.

www.dacoromanica.ro

SERVILIA

Servilia primește lume
Și pe prieteni azi acasă
Și frumusețea ei se lasă
Cu flori sedusă și cu glume.

Pe strălucita ei terasă
A vilei de pe Tibru-anume
E spirit proaspăt și parfum e
De iarbă fragedă și grasă.

Sunt oamenii de duh ai Romei
In freamătul cald al aromei
Grădinilor de trandafiri.

Cesar acolo e și-așteaptă,
Cu crini în suflet și 'n priviri,
Suire, treaptă 'n sus cu treaptă.

www.dacoromanica.ro

ZEUL TERMINUS

Veghiază 'n marginea ogorului
Şi sufletul lui solitar
E hotar
Şi e tovarăş muncitorului.

Atrage-atenţia străinului
Şi vitelor lui la arat
Că-au intrat
In câmpul sacru al vecinului.

Incălcătorul trist al locului
Şi-al gândului lui înţelept
E de drept
Infernului sortit şi focului.

Il copleşesc de sus căldurile
Şi grindină şi foc şi vânt
La pământ
Ii culcă pomii şi-arăturile.

In cap i se răstoarnă oalele
Necazurilor şi iloţi
Ai lui toţi
Ajung mâncaţi de toate boalele.

www.dacoromanica.ro

Il părăsesc zeii strămoșilor
Și 'mprăștie pe-ai lui urmași
La vrăjmași
Să fie robi și râs nebunilor.

E răzbunarea 'n plin a dreptului
Nesocotit de-un îndrăzneț,
Și e preț
Și pumn de lege 'n coșul pieptului

www.dacoromanica.ro

PRIVELIȘTE

Flamanzii cu-un picior sub ei, în puf,
Iar altul în pământ înfipt
Sub pomi, visează, de eucalipt
Impovărați de-al cerului zăduf.

Țâșnesc privelişti leneșe de zări
Din ierburi țintuite 'n flori
In cântecele de privighetori
De sub umbrarele de pe cărări.

Tresare 'n strălucire de cobalt
Covorul mușchiului lăsat
Să facă parcă dinadins un pat
Avânturilor visului înalt.

E strălucire 'n aur de grădini
Și 'n veșnicele lor fântâni
In care faunii trăesc stăpâni
Pe zeitățile 'ntrupate 'n crini.

Statui de nimfe și silvani în sbor
Gonesc prin iarbă-ameţitor,
Și cântecul de-argint al apelor
Ritmează pașii prin desiș ai lor.

www.dacoromanica.ro

MIRTUL LUI POLIDOR

Aici a căzut fiul divinului Priam,
Culcat la umbra unui strălucitor copac,
Dar fără 'nmormântare cu datină și hram,
De mâna mișelească a unui rege trac.

Un roi de 'nfrigurate și sprintene săgeți
L'au țintuit deodată năpraznic la pământ;
Săgețile 'n sbor însă puternic de ereți
Au înflorit coroană de mirt deschis în vânt.

Eneea-a dat în treacăt de el și-a vrut să ia
Din tufa lui o mână de crengi și la altar
Din ele pentru soare să fluture perdea
Și flacără de jertfă să-aprindă și de har.

Glas strigător din frunze s'a ridicat atunci
Și sânge gros din ramuri de-odată-a picurat,
Și-a fost așa că 'n fundul acestei biete lunci
Inmormântare demnă de mort s'a fost durat.

Troenele de față s'au strâns și l'au bocit
Cu pletele lor grele desfășurate 'n vânt,
Și l'au strigat pe nume târziu în asfințit
Ca să-și ocupe locul sortit lui în mormânt.

www.dacoromanica.ro

Aveau în mâini ceaunuri cu lapte cald şi căni
Cu sânge proaspăt bine la morţi mirositor;
Mirosul lor usucă nevindecate răni
Şi din infern aduce fantoma tristă-a lor.

Vânt liniştit în urmă pe mare-a fluturat
Semn sigur şi durabil de drum în larg deschis
Şi mirtu 'n ramuri frunze de-argint a scuturat
Ca nişte lacrimi pline de linişte şi vis.

www.dacoromanica.ro

ORĂ ARMORICANĂ

Oră de reflux în curs
Şi oceanul alb de spumă
Lasă labe largi în humă
Ca o dâră 'n ea de urs.

Celţi 'ntregului ţinut,
Despărţindu-se de maluri,
Il întâmpină 'ntre valuri
Cu săgeţi în mâini şi scut.

Sunt semeţi şi 'nalţi şi sunt
Furioşi de lupta-aceasta
Dusă 'n contra lor de creasta
Api 'ntregului pământ.

Ei îşi apără 'ndârjit
Nu atât a lor moşie,
Cât un simţ de vitejie
De 'ncălcare 'n ei jicnit.

Soarele-i găseşte-apoi
Inecaţi toţi împreună
In nisipul de pe dună
Cu ispravă de eroi.

www.dacoromanica.ro

REGELE ATREBAŢILOR

Cesar îi dăruise titlul plin
De rege-al Atrebaţilor şi-apoi
Vestminte 'n dar de purpură şi noi
Drept întărire-a noului său cin.

Trimisul rece dar unt-de-lemnos
Il tot numea prieten strălucit
Şi braţ de luptător nebiruit
Al Romei şi-aliat ei credincios.

El nu ştia ce-i rege, iar ai săi
Habar n'aveau că sunt şi Atrebaţi,
Şi că vorbesc lupoaici 'n aliaţi
Şi 'n veşnic îmblânziţi ai ei dulăi.

Ei se bătuseră cum s'au bătut
In totdeauna cu vecinii lor,
Ca să-şi arate chiar şi 'ntâmplător
Că ştiu să ţină 'n mâini un arc şi-un scut.

Vorbeau cu cinste însă de vulturi,
De treburi şi de rosturi latineşti
In nopţile când îşi spuneau poveşti
Şi când pândeau mistreţii prin păduri.

www.dacoromanica.ro

FORUMUL LUI JULIU CESAR

A fost gândit de Juliu Cesar cu strălucire
Şi-a fost zidit de meşteri cu dragoste şi-avânt
Să facă din el frunte împărătească 'n vânt
Şi cuget pus de-apururi de veghe 'n omenire.

Porticele, dantelă granitică 'n azur,
Se ridicau cu calmă şi limpede svelteţe
Şi nimfele cu gesturi de amplă tinereţe
Păzeau neostenite fântânile 'mprejur.

O Veneră 'n mijlocul incintei, «născătoare»,
Se 'naripa cu stilul narcotic din Corint;
Arcesilas, de-apururi, cu mâinile-i de-argint,
Viaţă zămislise din marmora-i şi soare.

Alături o statue a Cleopatrei în
Superbă lucrătură de fildeş şi de aur
Destăinuia că 'ntregul pământului tezaur
Şi-a fost găsit în locul acesta un stăpân.

Cesar era călare pe-un cal închipuit
Cu o copită 'n două crăpată, ca să-i fie
Chezaş şi prevestire de-a lumii 'mpărăţie
Şi stâlp de stăpânire sub el nebiruit.

www.dacoromanica.ro

In clipa-aceea însă, sub fastul și aroma
Din orient aduse aci tulburător,
Egiptul ca o vrajă și duhul lui în sbor
Se ridica din umbră și triumfa la Roma.

www.dacoromanica.ro

INSCRIPȚIE GALATĂ IN CAPELA LUI HORUS

Noi, din trupele galate, Acanon,
Callistratos, Apollonius și Thoa,
Pe sub piramide ne luptăm cu roua
Sau dormim într'al lui Horus tron.

Lucrurile sacre 'n Grecia au fost
Tulburate de strămoșii noștri 'n treacăt,
Atârnându-și inimile ca un lacăt,
Pe la porțile semețului ei rost.

Noi, conduși acum de un legionar
Ne-am târît bocancii grei și plini de cue
Până-aici ca să vedem că nu e
Decât doar nisip pe jos încins cu jar.

Aventura pentru care-am fost pornit
Cu închipuirile înfierbântate,
Și eroica dorință de-a ne bate
Prin pustiurile-acestea s'a topit.

Intr'o seară numai de după un val
Ne-a intrat, neașteptată, printre pulpe
Hămesită și râioasă parcă-o vulpe
Căreia cei de pe-aici îi spun șacal.

www.dacoromanica.ro

VOX POPULI

Tribuni-au scotocit din casă 'n casă-atunci
Şi din răspântie 'n răspântie-au umblat
Şi cu-autoritatea lor au ridicat
Pe sclavii toţi din Heracleea dela munci.

I-au îmbrăcat apoi în doliu şi i-au dus,
In mâini cu ramuri înflorite de măslin,
Să spună cum i-au adunat dela cămin
Ca pe o turmă tragică de miei, pe sus.

Un ritor rob a amintit cuceritor
Prietenia ţării lui cu Romă şi,
Cu gesturi îngrijite şi cu-avânt, sfârşi
Prin a stârni bună-voinţa tuturor.

Vorbi de-asedierea şi de prada-apoi
Urmată de incendiu a cetăţii lui,
De prăbuşirea templelor şi de statui
Trântite printre morţi în sânge şi 'n noroi.

Statuia lui Heracles uimitoare prin
Măciuca cizelată, pielea ei de leu,
Săgeţile şi arcul bătute 'n aur greu
A fost şi ea topită 'n omenesc destin.

www.dacoromanica.ro

Şi sclavii rânduiţi în jurul lui teatral
Se tânguiau cu murmur de frunziş în vânt
Şi, cu suspinuri împletite pe cuvânt,
Mişcau al gloatelor deslănţuite val.

Mulţimea pretindea la judecata ei
Pe vinovaţi-atâtora nelegiuiri
Şi 'n spre jeluitori svârleau cu trandafiri
Şi cu buchete proaspete de ghiocei.

Era izbânda popularilor tribuni
In contra comandantului biruitor
Şi răzbunarea, din invidie, a lor
De-a nu-şi fi fost la pradă şi tovarăşi, buni.

www.dacoromanica.ro

IMAGINĂ

Azurul râului repetă
Umbra colinei
Albe de cretă
In jocul în el al luminei.

E plină apa 'n fund de frunze
Roșii de viță
Toate ascunse
Mlădiță 'n ea după mlădiță.

Pești repezi parcă vor să prindă
Soarelui chipul
Și să-și aprindă
La focul lui galben nisipul.

E nimfa sălciilor goală
Și ea pe maluri
Și e răscoală
De-odată 'n adâncuri de valuri.

Un faun a 'ncercat s'o fure
Și-a 'nceput râul
Tot să murmure
Ca 'n lanul lui tulbure grâul.

www.dacoromanica.ro

MONUMENTUL LUI EURYSACIU

Eurysaciu s'a 'ngrijit de-acum
De monumentul lui de mâine
Şi 'n formă de cuptor de pâine
L'a ridicat alăturea de drum.

E de făină negustor în mare
Şi e brutar încăputat
De furniturile la stat
Şi de bancheturile populare.

A fost pe vremuri sclav şi e libert
Imbogăţit de nu mai ştie
Şi putrezeşte 'n bogăţie
Ca un cocoş în aur moale, fiert.

Şi-a 'nştinţat prietenii, de moare,
Că cel din urmă-al lui cuvânt
E să-i aducă la mormânt
O jimblă coaptă ca de sărbătoare.

www.dacoromanica.ro

TEATRUL LUI POMPEI

Schelăria 'n preajma teatrului Pompei
Intr'o noaptc numai a fost prăbuşită
Şi mulţimea 'n grupuri stă înmărmurită
De minunăţia dinaintea ei.

Marmora 'n lumina ei ameţitoare
Flutura din albe suprafeţe mari
Baso-reliefuri vaste, cu barbari
Cuceriţi de-al Romei răsărit de soare.

Trepte largi, portice, galerii, statui,
Aria 'năuntru largă ca o ţară
Şi coloane 'n stilul doric fac brăţară
Şi coroană 'ntrânsul şi 'mprejurul lui.

Alte noi privelişti izbucnesc şi prin
Poarta de din dosul scenei dintr'odată;
Polygnot cu arta lui nemăsurată
A pictat-o 'n flăcări roşii de rubin.

Pe de-asupra cavei se ridică-o vatră
Venerei şi-un templu, roze, şi părea
Scară 'ntreg ansamblul teatrului spre ea
Şi omagiu parcă oferit în piatră.

www.dacoromanica.ro

Sărbători anume au inaugurat
Strălucirea-acestei magice clădiri,
Şi cu ele 'n fasturi grele şi 'n porniri
Orientu 'ntr voia lui s'a revărsat.

A pierit matroana pentru curtezană
Şi-a făcut Minerva Afroditei loc
Iar peste vestală corybanta 'n foc
Plimbă năzuinţă tuturor şi hrană.

www.dacoromanica.ro

POST MORTEM

Cesar dormea
Intâile lui nopţi liniştite
Cu oasele de lespezi lipite
Şi fără gânduri sub fruntea lui grea.

Eroii toţi
Ai idelor lui Marte sunt încă
Sub greaua loviturii lor stâncă
Asemeni unor buimăciţi iloţi.

Creşte 'n popor
Increderea 'n cel dus şi iubirea
Şi toţi găsesc în el ocrotirea
Nevoilor de suflet ale lor.

Altarul lui
E plin mereu de flori înoite
Şi cereri cu grije risipite
In faţa strălucitei lui statui.

I se jertfesc
Libaţii şi dorinţi destinate
Să fie de el considerate
Cu harul lui de gând dumnezeesc.

www.dacoromanica.ro

Când a trecut
Cometa 'n sus pe deasupra Romei
Mulțimea-a spus că-i sborul fantomei
Și-al manelor lui culcate pe scut.

www.dacoromanica.ro

ALTARUL LUI CNEIUS DOMITIUS AHENOBARBUS

Acesta e cortegiul nupțial
Al lui Poseidon și-al Amfitritei;
Merg amândoi în marginea ursitei
Pe creasta unui val.

Doi săltăreți tritoni la carul lor
In hamuri lungi de purpură se 'nșiră;
Din scoică unul cântă și din liră
Al doilea, sonor.

Urmează nereidele călări
Pe monștri prinși în svârcoliri de pește,
Și 'n fiecare undă se trezește
Adâncu 'ntregei mări.

E melodia 'n liră-a vântului
Și-a valului în scoică răzvrătire,
Și e spectacol avântat în fire
Și tâlc în stilul lui.

Un cal de mare duce liniștit
Pe Doris înainte ca pe-un soare
Cu facle 'n mâini aprinse-a sărbătoare
De nuntă 'n asfințit.

www.dacoromanica.ro

APUS SICILIAN DE SOARE

Şi-a spus în versuri hexametre bogăţiile
Şi gloria onorurilor dobândite
Şi le-a 'mpletit cu aurul topit din viile
Colinei lui vrăjite.

A dat drept pildă tuturor ai săi sforţările
Cu care-a străbătut învingător viaţa
Şi s'au jucat în ochii lui albaştri zările
Ca 'n valuri dimineaţa.

A invocat în urmă din infern şi manele
Strămoşilor ca să-i cunoască fericirea,
Şi şi-au turnat în versul lui sicilianele
Nocturne strălucirea.

Ţinea să 'mpărtăşească singur viitorului
Chiar anul consulatului său de mai bine
Nainte de-al ajunge somnul muritorului
Incremenit în sine.

A scris apoi în codicilul testamentului
Să-l ardă 'n toga-i strălucită, câştigată
In luptele lui împotriva orientului
Şi pentru-acum păstrată.

www.dacoromanica.ro

INSCRIPȚIE PE URMELE LUI ANIBAL

Pe-aici n'a fost un Alexandru 'n sbor
De-alungul unui prăbușit imperiu,
Ci un nestrămutat și 'nalt criteriu
S'a 'nfipt în țarină triumfător.

Și nici războaele lui Cesar, grele
De 'ntunecimea codrilor din nord
Ai micilor popoare 'n desacord
Și 'n hărțuială veșnică 'n de ele.

Armatele de-un zeu necunoscut
Conduse-ale Cartaginei slăvite
Ca ghețurile-au năvălit topite,
Pe-al nostru 'ntreg și strămoșesc ținut.

A fost în schimb câmpie și lumină
Și altceva și Anibal a fost
Decât în aparență al lui rost
Când a trecut prin Alpi în Cisalpină.

Nu el și oastea lui în țara noastră
Ci Africa și greul Orient
Au căutat să intre violent
Pe-a cerului deschisă 'n noi fereastră.

www.dacoromanica.ro

Am pus o masă de țărani curată
Ascultătoare și 'ndârjită 'n ea
Și cu privirile 'n azur de stea
Cu genii de 'ntuneric să se bată.

Lumina, totuși, a eșit atunci
Biruitoare 'n falduri de mătase
Și-a început zi nouă să se lase
Și 'n cele mai întunecate lunci.

Pământul învățase să-și trimită
Pe cei mai scumpi copii ai lui în foc
Și cu-o idee să le facă loc
Și cinste peste veacuri în ursită,

www.dacoromanica.ro

SILENII

Decorau fântânile-aşezate
Inaintea scenei lateral
Pe-al orhestrei prelungit oval
Cu privirile 'n jos îndreptate

Beţivani şi babalâci grăsuni
In aceeaşi clipă de-opotrivă
Mestecau durere costelivă
Şi-adieri în soare de lăstuni.

Sprijineau de-adânci burdufuri cotul
Şi lăsau să cadă generos
Apă din fântânele lor jos
Indreptându-şi într'aiurea botul.

Sculptorul cu fantezia lui
Şi-a bătut de ei joc cu cruzime
Şi i-a pus să 'mpartă la mulţime
Apă 'n loc de vin, pe la statui.

www.dacoromanica.ro

INTÂLNIREA DELA TARSUS

Luntrea ca un gigantic tron în aur părea
Că preface 'n jeratec împrejurul ei marea
Şi, cu-ai pânzelor fluturi mari de purpură, zarea
Despica 'n zbor fantastic de lumină şi nea.

Un centaur la prora din argint greu bătută
Susţinea, parfumate, pânzele pe catarg
De-alerga vântul după urmele ei în larg
Să sărute, din fugă, undei, fiece cută.

Ramele 'n argint iarăş, potriveau al lor mers
După flaute calde şi suave 'nainte,
Şi era pretutindeni strălucire fierbinte
Şi scandare de valuri hexametre în vers.

Cupidoni cu surâsuri graţioase pe buze
Fluturau evantalii în azur de pe bord,
Şi făceau între cântec şi lumină acord
De frunziş în amurguri şi suspinuri confuze.

O nostalgică lume de femei fremăta
In vestminte pe ele de subţiri nereide,
Sau sirene cu braţe şi cu gâturi splendide
Şi la proră cu gesturi hieratice sta.

www.dacoromanica.ro

Cleopatra 'n mijlocul strălucirii ei calde
Surâdea ca o nouă Veneră 'n scoica ei
De pe coamele 'n spumă albă de ghiocei
Ale undelor grele de topite smaralde.

Se ducea să 'ntâlnească pe Antoniu sosit
Să-şi amestece soarta lui şi pe-a ei împreună
Şi 'n reflexul în apă risipit larg de lună
Să se 'ngroape ca două zeităţi de granit.

www.dacoromanica.ro

RECOMANDAȚIE

A trecut un stih prin mine
Mai întâi
Ca un svon aprins de-albine
Printr'un înflorit lămâi;

Cântec de izvor în urmă
Și 'n sfârșit
Ritmurile toate 'n turmă
Pe tablete-au răsărit.

Am făcut să cânte vântul
La 'nceput
Și să-și spună-apoi cuvântul
Zeii din necunoscut.

Să-mi răsară 'n suflet luna
Și 'n zăvoi
Faunii să facă una
Cu-al driadelor lui roi.

E o nouă-a mea poemă
Și-o găsești
La librarul cu emblemă:
« La fântânile grecești ».

www.dacoromanica.ro

INTRECERE

Octavian se mulţumea
Să fie
Doar fiu de divus în împărăţie
Sub a lui Cesar doborîtă stea.

Antoniu s'a voit cu mult
Mai mare
Şi zeu s'a proclamat cu 'nfrigurare
Şi 'n Grecia şi-a făurit un cult.

Trecea 'n ceremonii slăvit
Ca focul
Şi, Dionisos nou, era în locul
Statuii zeului substituit.

S'a logodit triumfător
Cu-Atena
Şi nunta s'a desăvârşit în trena
Strălucitoare de nemuritor

Oraşul a fost condamnat
Să-i verse
Un milion, drept zestre, de sesterţe
In aur ca lumina de curat.

www.dacoromanica.ro

NAUFRAGIU

Iată şi nava care-a pornit
Stranie 'n noapte peste ocean
Cu strălucite pânze 'n zenit
Să pescuiască flori de mărgean.

Făuritorul ei a ştiut
Soarta 'ndrăznelii de-a fi 'ncercat,
Arbor pe ţărmul paşnic crescut,
Valul să 'nfrunte netulburat.

Jupiter însuş fulgere-a pus
Să-i jaloneze drumu'napoi,
Şi 'n răsăritul ei şi 'n apus
A stârnit hulă largă şi ploi.

Demoni în pânze însă-au întins
Sbor înainte veşnic şi-avânt
Şi cu 'ndârjire toţi au împins
Cât mai departe lor de pământ.

Zace epavă putredă-acum
Cu lemnăria toată 'n nisip,
Şi 'n carapace neagră de scrum
Flutură doliu morţii şi chip.

www.dacoromanica.ro

INAINTE DE ACTIUM

Antoniu intrase 'n Efes şi 'ncepuse să cheme
Intreg orientul acolo capabil să lupte,
Şi câini asiatici în haine regeşti şi cu steme
Să-adune 'mpotriva lupoaicei cu coastele supte.

Zoresc strălucite corăbii cu pânzele grele
De zările prinse cu stele 'n văzduh şi-azurate,
Şi 'n pântec cu grâne, cu stofe, cu fer şi drapele
De trupe din fund de provincii barbare-adunate.

Sosesc în sfârşit şi lingouri bogate de aur
Cu flota Egiptului dusă de chiar Cleopatra
Şi 'ntreg furnicarul acesta cu freamăt de taur
Işi pune gigantic în mijlocul insulei vatra.

Soldaţii a nouă-spre-zece romane armate
Făcute din Gali, din Mauri şi din Greci asiatici,
Şi-apoi marinari egipteni cu figuri delicate,
Roesc zi şi noapte prin uliţi şi cârciumi, sălbateci.

Veneau de prin tot orientul nu numai războinici
Dar şi precupeţi pricepuţi de plăceri, hetaire,
Artişti, cântăreţi, dansatori străluciţi, mimi destoinici
Să-şi caute 'n tabără loc potrivit şi 'nlesnire.

www.dacoromanica.ro

Erau sărbători şi spectacole publice zilnic
Şi lungi theorii de fecioare 'n frenetece rânduri
Sub ochiul reginei Egiptului aprig şi silnic
In dosul perdelei lui grele de visuri şi gânduri.

Părea că serbează 'nainte de-a ei săvârşire
Victoria 'n zgomot de arme, de limbi şi de rase
Şi 'n cântec de flaut şi liră ţipate 'n neştire
Că toţi de-a pământului sarcină tristă uitase.

Şi nu Cleopatra cu Roma 'n războinic criteriu
Şi nici Marc-Antoniu cu dârzul Octav sta 'mpotrivă,
Ci cel de pe urmă-al Egiptului mare imperiu
Dădea, să-şi descurce destinul, o luptă tardivă.

Ecoul departe-al acestor serbări adânceşte
Un geamăt adânc de-agonie purtată pe valuri,
Şi-un sbucium de navă mânată de vânt nebuneşte
Spre cine mai ştie ce tragice 'n umbra lor maluri.

www.dacoromanica.ro

LUCULUS

Priveşte greu de 'nţelepciune
La veacul tulbure ce-i moare
La picioare
Ca un sfârşit de rugăciune
Rostit într'un apus de soare.

In vila lui de toţi retrasă
Surâde ca un zeu, alene
Printre gene
Şi caută de pe terasă
La nimfele de prin poene.

Petrece 'n jur cu gânditorii
Şi cărturari-i fac cunună
Impreună
Cu stelele şi cu cocorii
In clarul sidefat de lună.

Departe Roma se agită
Ca marea 'n fund cutremurată
Dintr'odată
De-o gură de vulcan trezită
In albia ei răsturnată.

www.dacoromanica.ro

El n'are însă vanitate
Şi vrea o nobilă intrare
In uitare
Cu strălucita libertate
A pescăruşilor în zare.

Cireşu-adus anume parcă
Din depărtare-i înflorise
Numai vise
Şi le 'ncărcase ca 'ntr'o barcă
In florile 'n azur deschise.

Ii ştie farmecul de-aproape
Şi graţia de nimfă plină
De lumină
Şi cu parfumul lui sub ploape
Se uită seara prin grădină.

Eutanasia-i prepară
Surpriza unei morţi culese
Din alese
Seninătăţi de primăvară
In crinii proaspeţi de pe mese.

www.dacoromanica.ro

EPIGRAMĂ FUNERARĂ

A murit fecioară, şi mormântul
L'au săpat cât trupul ei de 'ngust,
I-au lăsat o lespede pe bust
Şi din piatră i-au croit vestmântul.

Aburii balsamului cu care
Au scăldat-o flutură şi pun
Imprejurul buzelor ei un
Curcubeu subţire de mustrare.

Inelarul stângei ei curate
Odihneşte trist într'un inel
Cu 'n mărgăritar albastru 'n el
Şi rubine 'n juru-i încrustate.

Fruntea 'n dosul unei dale grele
Stă senină fără să se mai
Bucure de zilele de Mai
Şi de farmecul topit în ele.

O Diană rece ca un număr
Pus la căpătâiul ei solemn
Stă vestalei adormite semn
Şi nelinişte de arc pe umăr.

www.dacoromanica.ro

LEGENDĂ DRUIDICĂ

Druizii ştiau de 'mpăratul Max Wledig, roman
Venit să vâneze 'n pădurile lor ancestrale,
Şi 'ntreaga poveste de sbucium a lui şi de jale
Pe urmele visului lui urmărit spre ocean.

Crezuse că vede sub pleoapele-i pline de somn
O tânără, caldă şi sveltă bretonă domniţă,
Şi poate să smulgă pământului vechia lui viţă
Şi 'n braţe cu ea că se 'ntoarcă 'n Bretania domn.

Armata lui însă 'n vedenii de-argint s'a schimbat
Prin ţara de morţi a Litaviei pline de ceaţă
Şi Roma 'npreună cu-ai lui duşi în sus de viaţă
In inima codrilor galici treptat i-au uitat.

Bătrânii ţin minte şi-acum dela el că « un om
« Dator să cinstească pe zei este faţă de sine,
« Că josnică faptă nu face, şi-apoi că e bine
« Să crească dintr'însul curajul ca fructul din pom».

Oştiri, totuşi, încă, la graniţi, sub acvilă grea
Intind iarăş mâna spre Galia veşnic comata;
Druizii ştiu însă că însuşi Max Wledig e gata
Şi umbrele celor ai săi să se apere 'n ea.

www.dacoromanica.ro

CUVÂNT PENTRU ANTONIU

Antoniu n'a mai fost la noi al nimănui
Ci un monarc oriental, înfăptuit
De-o curtezană-ai cărei fii au împărţit
Provinciile ţării de sub paza lui.

La Actium căzutul triumvir a fost
Silit să vadă, totuşi, în adânc de gând
Că nicăeri pământul Romei şi nici când
Nu flutură pentru trădare adăpost.

Un sclav de prin apropiere l'a ucis
Şi vulturilor l'a lăsat fără mormânt
Iar opera-i, şi ea, s'a spulberat în vânt
Ca dimineaţa 'n zori un avorton de vis.

Acum pluteşte prin infern şovăitor
Şi din viaţa lui n'a mai rămas în schimb
Decât pentru biruitorul lui un nimb
Şi rândurile-acestea pentru viitor.

www.dacoromanica.ro

IN GRĂDINĂ

A 'ntâlnit azi noapte Julia pe Pan
Şi pe sub beteala clarului de lună
Au mâncat aceleaşi fructe, şi 'mpreună
Au târît o bancă până sub castan.

Faunul cişmelei i-a văzut zâmbind
Mai întâi de-alungul proaspetei peluze
Şi pe urmă, buze calde lângă buze,
In apropierea mâinilor, cu jind.

I-a zărit şi nimfa unei sălcii cum
Au gustat cu-aceeaşi cupă vin de mure,
Şi-a 'nceput izvorul roz să le murmure
Un acelaşi veşnic legământ şi drum.

Apoi după-aceea n'a mai fost nimic
Decât nebunia florilor strivite
Şi extaz în urmă de priviri tivite
Intr'un arc, albastru-vânăt, de portic.

Julia, în iarbă, s'a trezit târziu
Şi-a intrat în casă către dimineaţă;
Strălucea cu roua zorilor în faţă
Şi e 'n vânt surâsul ei trandafiriu.

www.dacoromanica.ro

CRESCENTINA AURELIA

Sclavii sălii de mâncare-ai strălucitei
Juliilor gintă s'au strâns în înaltă
Adunare-a lor pe Tibru laolaltă
Şi-au deliberat în marginea ursitei.

Au aprins acolo gând să dăruiască
Crescentinei Aurelii o statue
Pentru că, spun ei, n'a fost şi nu e
Inimă tristeţei lor mai omenească.

Intendenta lor e, însă nici odată,
Şi cu toate că şi sclavă şi frumoasă
Ar putea fi soartei lor primejdioasă,
Nici mâncarea nu le-a fost ameninţată.

Toţi ai casei ţin la frumuseţea-i rară
Ca un dar al zeilor şi dar şi până
A stăpânului amantă şi stăpână
Braţului subţire-al ei a pus brăţară.

Ea surâde tuturor ca primăvara
Cântecele păsărilor prin zăvoae,
Şi privirea ei halucinantă 'nmoae
Şi topeşte inimile 'n piept ca ceara.

www.dacoromanica.ro

HORAȚIU

A evocat în strofe alcaice chemarea
Și strălucirea 'n aur a Romei seculare
Și-a numărat eroii și zeii ei în rare
Sonorități în luptă perpetuă cu marea.

A proslăvit și steaua puternicilor Julii
Și pe-al lui August astru l'a ridicat în rândul
Divinității grele de fapte 'n plin, cu gândul
Mai repede ca sborul prin adâncimi de ulii.

A cunoscut în urmă și gloria de-a trece
Cu purpura 'nțeleptei orândueli pe sine
Ca o regină 'n aur și în polen de-albine
Prin gloatele din praful răspântiilor, rece.

L'au adorat silvanii și nimfele 'n pădure
Și i-a cântat cu naiul, îndrăgostit, Pan, versul,
Și-au măsurat cu ritmul lui fauni 'n crâng mersul
Și muzele 'n grădină s'au străduit să-l fure.

Ondinele fluide și-au desgolit piciorul
Sub ochii lui albaștri ca marea și azurul,
Și vântul între frunze și-a contenit murmurul
Ca să-i asculte glasul înaripat ca norul.

www.dacoromanica.ro

Pământul însă-al Romei voia și alte forme
Și pe metope grele sau pe coloane 'nalte
Se așezau imagini strălucitoare 'n alte
Inchipuiri de cadruri trandafirii și norme.

Erau la masă Bacuși și Eroși plini de grații
In vițele 'ncărcate de soare și de struguri
Lângă femei cu sânii lor mici ca niște muguri
Neliniștiți de vinul aprinselor libații.

Țâșnea Horațiu însă din totul, și-a lui fire
Senină pe de-asupra și, totuși, frământată
De purpura 'n amurguri a Romei de altă dată
Și de-apucarea zilei ce trece cu 'ndârjire.

www.dacoromanica.ro

DESPĂRȚIRE

Vinul i-a fost pus în butii când
S'a născut
Iar acum, târziu, îl bea trecând
Liniștit cu mintea prin trecut.

Știe de uitarea din pahar
Dar e nor
In adâncul lui lipsit de har
Și e pentru tot nepăsător.

Silvya-a plecat acum pe Rin
Și s'a dus
Cu proconsulul de-acolo prin
Viile lui ruginite 'n sus.

O să vadă lumea fără el
Lângă ea,
Și se simte slab ca un căţel
Că-a sfârșit de-a o mai mângâia.

Duce totuși cupa visător
Și senin
Pentru ea la gură din pridvor
Și-i gândește drum de graţii plin.

www.dacoromanica.ro

ODI ET AMO

(Catullus)

Catullus şi Claudia sunt gata
Să-şi împreune nebuneşte buzele,
Şi gândul lor, în atrium, bogat a
Călăuzit în crini de aur muzele

Se despărţiseră 'n ajun cu ceartă
Ca vulturul încăerat cu şarpele,
Şi hexametri-au răsunat cu artă
In versul lui melodios ca harpele.

Acuma cântă însă de 'mpăcare
Ca păsările 'n pom şi ca albinele
Cu capul între sânii ei în care
Ii înviază sau îi mor destinele.

A părăsit Verona numai ca să
Cunoască prin Claudia plăcerile
Şi să 'nţeleagă cum în părul ei îşi lasă
Parfumul lor molatec primăverile.

Se ceartă, totuş, aprig şi se 'mpacă,
El rob săruturilor ei şi trupului,
Şi, printre-amanţi, albină, ea 'n prisacă,
Şi-apoi regină prin văzduh a stupului.

www.dacoromanica.ro

E carnea însă între ei şi-i leagă
Cu lanţurile ei de flori şi cântece,
Şi nostalgia 'n rostul lor pribeagă
A faunilor, în frunziş, pe pântece.

Ea-l părăseşte veşnic şi-l înşeală
Cu desnădejde parcă şi cu furie,
Iar el îşi este sieşi o greşală
Trecută din injurie 'n injurie.

Dorinţele la amândoi sunt ape
Lustrale de plăcere, şi libaţie
In care-şi lasă leneş să le scape
Imaginile, reciproc, cu graţie.

Urăşte fiecare şi iubeşte
In celălalt pe sine-al amăgirilor,
Şi unul altuia-şi ard vrăşmăşeşte
Parfumu 'n primăvară-al trandafirilor.

www.dacoromanica.ro

INTÂLNIRE CU VIRGILIU

Mi-a vorbit Virgiliu ieri în piaţă
De-al romanilor august pământ
Şi cuvântul lui avea vestmânt
Impletit din flăcări şi din ghiaţă.

Imn era şi strălucire nouă
Spusele lui răsărite 'ncet
Din experienţă de poet
Şi plugar împurpurat de rouă.

Cunoştea amănunţit eroii
Solului latin şi cunoştea
Arta de-a privi ca la o stea
Brazdele tăiate 'n el cu boii.

Gândurile lui treceau în rânduri
Mistice de pluguri la arat
Şi se prefăceau în grâu curat
Şi din grâu se 'naripau iar gânduri.

Pricepea realitatea vie
A Italiei privită 'n sus
Şi, din răsărit până 'n apus,
O trecea prin el trandafirie.

www.dacoromanica.ro

Animalul se 'nfrăţea cu omul,
Plugul cu pământu 'n arături,
Fiarele cu nimfele 'n păduri
Şi privighetorile cu pomul.

Turmele de oi şi cu ciobanii
Colindau pământul ca un nor
Şi credinţa latinească 'n sbor
Biruia prin ale lor strădanii.

Armonia lui strălucitoare
Şi imagina 'n izvor a lui
Ridicau în uliţă statui
De lumină roşie şi soare.

El se legăna 'n simplicitate
Printre toată lumea din prejur
Şi sorbea ca un copac azur
Furnicarul veşnic din cetate.

Adusese cu el şi legume
Incărcate 'n spate de un sclav
Să le vândă nu ştiu cui şi, grav
Se uita după client prin lume.

Şi venise să se jeluiască
De-a fi năpădit colonii în
Casa 'n care el era stăpân
Şi 'ntr'a lui ogradă strămoşească.

www.dacoromanica.ro

Eu i-am dăruit atunci o mie
De sestreţe şi i-am mulţumit
Pentru că 'n văzduh am auzit
Glasul lui, în zori, de ciocârlie.

www.dacoromanica.ro

JULIA IN ORIENT

Julia, soție-a lui Agripa,
Și fiică a lui August a
Incrustat în sufletul ei clipa

Când a prins în orient a sta
Cu tradițiile lui în față
Și din ele lacom a gusta.

Trandafiri erau de dimineață
In închinăciunea tuturor
Și destăinuire de verdeață.

Proslăviri înaripate 'n cor
Și spinări de oameni drept covoare
Străluceau în fastuos decor.

Lumea-i se topea pe sub picioare
Și era sărăcăcios pe ea
Chiar și flacăra 'n azur de soare.

Se 'mbăta 'n adâncul ei cu grea,
In puternice mirezme-aprinse,
Năzuință 'n purpură de stea.

www.dacoromanica.ro

Pricepeă 'n cuvânt că dinadins è
Rotunjit în fine cizeluri
Pentru gusturile ei încinse.

Limpezimea candidei făpturi
A romani 'n ea se 'ntunecase
Ca o toamnă 'n aur de păduri.

Sărbătorile 'nfloreau în grei
Crini orientali cu flori alese
Pe seninul ei de ghiocei.

Cea dintâi din Roma ea fusese
Indumnezeită 'n orient
Lângă marile-i împărătese.

Inima ei ca un firmament
Invăţase să aprindă stele
Şi să le evolueze lent.

Paphos în miragii de dantele
Ii dăduse titlul strălucit
De divină 'n riturile-i grele.

Mitylene-i dăruise mit
Lângă 'nflăcărata-i Afrodită
Şi mister de idol adormit.

www.dacoromanica.ro

Pretutindeni a trecut slăvită
Și cu Hestia 'mpreună-a fost
In altare casnice primită

Și matroana și-a eșit din rost.

www.dacoromanica.ro

INSENINARE

Galia lui Vercingetorix pierise
Şi-o neaşteptată alta 'n locul ei
Răsărea ca din zăpadă ghiocei
Spre-Ausonia, cu braţele deschise.

Graţioasele divinităţi romane
Surâdeau în marmoră de prin păduri
Şi Velleda părinteştilor ei uri
Apărea printre vestale diafane.

Cavalerii locului eşeau din vile
Inrolaţi în legiuni şi se luptau
Cu barbarii Rinului în flăcări, sau
In Italia războaelor civile.

Invăţaseră cu toţii să cultive,
Câmpurile lor cu spor, şi bogăţii
Să desfacă din colinele cu vii
Şi din aşezările lor primitive.

Descindea de pretutindeni dimineaţă
Şi silvanii năpădeau de prin poeni
Casele şi gândurile cu troeni
Uriaşi de crini agreşti şi de verdeaţă.

www.dacoromanica.ro

Cobora ca un apus măreț de soare
Și ca un albastru stol de rândunici
Dela Roma 'nseninare până-aici
In acelaș gând obștesc de sărbătoare.

Invățaseră și limba latinească
Și-o uitaseră pe-a lor cu toți treptat
Și era, în fiecare Gal, gravat
Dorul ca 'n Italia să strălucească.

August în Narbona-a dat de Caius Julii,
Fiecare drept ca un imperator,
Ridicați de prin meleagurile lor
Ca un zbor războinic în văzduh de ulii

Toți erau urmașii falnicilor ramuri
Cărora Cesar le-a dat pe vremuri loc
Și intrare 'ntr'al cetățeniei foc
De topire 'n el de rosturi și de neamuri.

www.dacoromanica.ro

FRESCĂ DE LUDIUS

Câmpia se 'nfăşoară 'n aur cald
Şi şerpueşte 'n lunguri de coline
Pline
De vile 'n strălucire de smarald.

Sunt colonade, chioşcuri şi terase
Umbrite de curmali cu fruntea 'n vânt
Şi sunt
Portice 'n moi azururi de mătase.

Femei cu mlădiere de tulpini
Şi cavalerii oglindiţi în apă
Scapă
Imagina lor proprie 'ntre crini.

Victoria înaripată se ridică
Pe vârful unui svelt picior mai sus
De-apus
Ca o suire 'n scări de rândunică.

Naiade goale, toate, printre flori
Şi graţii cu ochi verzi ca nişte prune
Pune
Divinul Ludius în moi culori.

www.dacoromanica.ro

E pentru 'nalta curtezană care
Visează să-şi cinstească 'n atrium
Acum
Amantul printr'o magică serbare.

Se 'naripează zidurile 'n jur
Şi sălile 'ntre ele 'ncep să 'noate
Toate
In picturală vrajă şi 'n azur.

Doreşte-apoi să-şi mai şi umilească
Prietena ei care n'a putut
Şi-a vrut
Să-şi aibă-o frescă-atât de 'mpărătească.

www.dacoromanica.ro

PACE DE CREPUSCUL

Sunt fabule divine, repetate
Din pricină că plac
Imaginile 'n ele răsturnate
Ca stelele pe fundul unui lac.

Realitatea lor puțin importă
Și fiecare din
Noi înfrumusețăm a lor cohortă
Cu-al gândului nostru joc de delfin.

E fantezie-apoi în sbor de linii,
De scene și culori
Inaripate prin văzduh ca crinii
La suprafața câmpului în flori.

E Bachus și cortegiul plin de soare
Al bacanalei lui,
E Venus în deplină sărbătoare
De marmoră 'n lumină de statui

E frumusețea 'n tot divinizată
Și sburdă printre miei
A păstoriței noastre de-altă dată
Prin câmpul înstelat de ghiocei.

www.dacoromanica.ro

E câmpenesc altar lângă copacii
Bătrâni din loc în loc
Şi sunt ghirlandele din ei şi macii
Ca nişte buze 'n jurul lor de foc.

E panorama 'nfăptuită 'n planuri
Exotice de mari
Şi mişcătoare, în crepuscul, lanuri
De plante svelte pe sub arbori rari.

E muzică şi glas de oameni este
Destăinuite 'n sbor
De cântec de fântână şi poveste,
Şi suflet e cu legănări de nor.

E muzica cuvintelor în rouă
De-adânci sonorităţi
Şi armonia lor de-apururi nouă
In fuga 'naltei lor eternităţi.

E versul strălucit al lui Virgiliu
Apoi de-asupra lor
Şi al lui August peste tot sigiliu
Pământului şi lumei protector.

www.dacoromanica.ro

SCHIŢĂ

Bătrâna era beată şi zâmbea
La sticla ei cu 'ncălzitor rachiu
Cu toată gura fără dinţi în ea.

Se 'nveselea ca un dulău zglobiu
Că şi-a trimis viţelul la vândut
In paza-ascultătorului ei fiu.

E sigură de-acum că de băut
In astă seară va avea vârtos
Şi-i sburdă gândul în necunoscut.

Un negru cizelat în abanos
Cât dopul unei sticle, de bitum,
Pândea să-i fure sticla pe din dos

Şi-o aştepta pe burtă lângă drum.

www.dacoromanica.ro

DE RERUM LUCRETII NATURAE

Impreună s'au mirat în faţa
Frunzelor copacilor în vânt,
Şi 'mpreună-au scormonit pământ
Şi-au simţit în adâncimi viaţa.

Străbăteau pădurile 'mpreună
Şi priveau mistreţi 'n văi băgând,
In adâncul humei ca un gând,
Râturile 'n seceră de lună.

Au descins alături prin tufişuri
In atât de tainice poeni
Că-au crezut că umbrele 'n troeni
Cad în sufletul lor din frunzişuri.

Liniştea şi binecuvântarea
Spaţiilor azurate-au nins
Sufletul lor straniu şi-au prelins
Stânca gândurilor lor cu zarea.

S'a destăinuit Lucreţiu lângă
Africana-i de bitum atunci
Şi, cu sufletul culcat pe lunci,
Amândoi au început să plângă.

www.dacoromanica.ro

MARSYAS

Marsyas satirul spânzurat de mâini
Ispăşea 'ndrăzneala de-aşi fi măsurat
Cu Apolon viersul lui înaripat,
In dureri de uliu sfâşiat de câini.

Il bătuse-Atena mai întâi cumplit
Pentrucă luase flautul scump ei,
Şi-i batjocorise strălucitii zei
Cântecul din aur ritmic plămădit.

Un ţăran din câmpul Umbriei, bătrân,
Se uita cuminte şi tăios la el
Şi, pe dosul scurtei sale de viţel,
Işi trăgea cuţitul rece şi hapsân.

Cunoştea povestea bietului satir
Şi, răscumpărare sigură, ţinea
Şi-i jupoae pielea barem, şi din ea
Brâu cu flori să-şi facă sieşi şi chimir.

Marsyas cu ochii de 'nălţare grei
Şi 'n nări cu mirosul viilor pe-araci
Asculta cum cântă vântul prin copaci
Şi privea la oameni silnic şi la zei.

www.dacoromanica.ro

CULTUL LUI AUGUST

Livia a dat exemplu
Şi-a durat în Palatin
Alb, de piatră, ca un crin
Un domestic, întâi, templu.

Ea-i slujea drept preoteasă
Şi 'mprejurul ei a strâns
Pe prieteni de l'au plâns
Şi clienţii lui de casă.

Nimeni dintre cei pe care
August i-a iubit n'a fost
Deslegat din acest rost
De-ai aduce închinare.

Mimii lui şi dansatorii
Sau ai curţii măscărici
Trebuiau să vină-aici
La ivirea aurorii.

Sclave, toate, plângătoare
Lângă-al sclavilor lui roi
Şi-al liberţilor puhoi
Il priveau ca pe un soare.

www.dacoromanica.ro

Au venit apoi mari marii
Romei sale, rând pe rând
Cu piositate 'n gând
Și 'n sfârșit legionarii.

Lumea 'ntreagă se-adunase
Și, sub ochii calmei lui
Și puternice statui,
Ardea gânduri de mătase.

August răsărea de-acolo
Lumei îndumnezeit
Ca un himn și ca un mit
In imagină de-Apolo.

Jertfele-au ajuns să fie
Publice pe-al său altar
Și i-a răsărit stejar
Cultul în împărăție.

www.dacoromanica.ro

PĂSTORUL SICILIAN

Istorie nu are, dar a fost
Iubit de Theocrit şi de Virgiliu
Şi treburile lui şi-au pus sigiliu
Pe-al dulcelui Siciliei lui rost.

A fost păstor de capre şi de oi
Şi turmele lui colindau coline
Şi-a fost în urmă crescător de-albine
Şi paznic propriilor lui nevoi.

Umbla cu cântecele după el,
Ca un silvan cu sarica 'n spinare,
In naiul aşteptat în înserare
De somnu 'n parte-al fiecărui miel.

S'a şi luptat odinioară, când
Călcaseră pe-aici Cartaginezii,
Dar mai ales a rătăcit cu iezii
Şi visurile şi le-a tors în gând.

Acum e fericit pe sub pământ
Că odihneşte-alături de el Cloe
Şi că de-asupra groapei lor un roi e
Aducător din soare de cuvânt.

www.dacoromanica.ro

CIRCENSES

Reprezentaţia fusese
Alcătuită cu 'ngrijire
Iar animalele alese
Cu rost de mare 'nsufleţire.

Gladiatorii de-opotrivă
Crăpau în ei de forţă nouă,
Şi 'nfăţişarea lor masivă
Era de cedrii grei de rouă.

Maimuţele şi măscăricii
Inveseliseră pe gloate,
Şi glumele ca licuricii
Sclipiseră de ştpirit, toate.

Au început apoi să-apară
Din pivniţele zăbrelite
Destinderile 'n arc de fiară
Cu svârcoliri înebunite.

Răgeau o clipă la lumină
Şi se-aruncau, săgeţi, în urmă
Cu sigură şi cu deplină
Pornire spre măcel în turmă.

www.dacoromanica.ro

Hiene, tigri, lei, pantere
Şi crocodili veneau grămadă,
Şi sângele lor din artere
Ţâşnea de peste tot cascadă.

Urlau grămezi de carne ruptă
Cu desnădejde de pe oase,
In spasme crâncene de luptă
Şi de rostogoliri hidoase.

Mulţimile-aclamau cu buze
Ingălbenite de 'ncordare
Invălmăşelile confuze
De răgete şi disperare.

Au scos apoi din cuşti afară
Şi elefanţii cât stejarii
Şi i-au lăsat în jos pe scară
In poarta răvăşitei arii.

Au întreprins un pas agale
Prin vaerul arenei calde,
Dar lacurile ancestrale
Le-au înflorit în ochi smaralde.

Instinctele lor împăcate
Cu sine 'n limpezire rece
S'au clătinat întunecate
De-a presimţi ce se petrece.

www.dacoromanica.ro

Priveau ca stâncile 'nainte
Cu capetele neclintite
La revărsarea 'n ei fierbinte
A bestiilor îndârjite.

Se pomeneau cu lei sub burtă
Şi cu panterele 'n spinare
Şi, printre hoiturile turtă,
Incăeraţi cu 'nverşunare.

S'au strâns atunci toţi la olaltă
Cu labele 'nmuiate 'n sânge
Şi, semn de rugăciune 'naltă,
Au început în ei a plânge.

www.dacoromanica.ro

INMORMÂNTARE

Fusese mortul negustor vechiu de parfum
Şi-l conduceau pe ultimul lui drum
Intr'un coşciug purtat de patru lecticari;
Mergea protocolar un orânduitor
De-alese funerălii înaintea lor
Şi paşii lui erau senini şi lapidari.

Un lictor tot atât de grav, învestmântat
In robă neagră se tărăgăna urmat
De neamuri, de prieteni şi de lucrători
Şi de vecinii care s'au tot alipit
Şi toţi alcătuiau convoiul liniştit
In impozantele pe el grămezi de flori.

Trompeţii măsurau cu trâmbiţi al lor pas
Şi alterna sonorul flautelor glas
Cu-al bocitoarelor desfăşurate 'n rând
Să plângă şi să-şi despletească părul 'n vânt
Să geamă cu cenuşe 'n cap şi cu pământ
Şi hainele să şi le rupă tremurând.

Un arhimim isteţ la vorbă şi la port
Infăţişa grimat cu meşteşug pe mort
Şi-l imita cu toate gesturile lui

www.dacoromanica.ro

In vreme ce copiii lui descoperiți
Ședeau în lectici cu chirie, pironiți
In nemișcare pe figură de statui.

Era de loc și datină oriental
Adorator al zeului de-acolo Baal
Și riturilor lui întunecate sclav,
Și-l așteptau în templu preoții lui în
Tăcerea curgătoare-a barbei lor pe sân
Ca niște corbi pe-o stâncă 'nșiruiți, de grav.

www.dacoromanica.ro

AŞTEPTARE

Murmură vântul leneş prin frunze,
Fauni 'n aur ies prin poeni,
Nimfele-adună flori în troeni
Şi-adorm prin mirişti păsări ascunse.

Cald e şi bine peste tot jos
Şi de-opotrivă e strălucire
Şi 'n generoasa cerului fire
Destăinuită nouă voios.

Singur eu însă printre zorele
Sub tot acelaş arbor ştiut
Caut surâsul ei cunoscut
In pâlpăitul proaspăt de stele.

Trece parfumul părului ei
Prin portocalii tineri cu vântul,
Trupu-i respiră lung cu pământul
Şi-i râde carnea din ghiocei.

Ea totuş nu e nicăeri încă
Şi parcă râde Pan în frunziş
Lângă o nimfă prinsă furiş
Dela izvorul roz de sub stâncă.

www.dacoromanica.ro

LA VILA GĂINILOR

Din laurul acesta-au adunat cesarii
Podoabele de ramuri verzi, orânduite
Să-şi împletească strălucirile pe parii
Triumfurilor lor în arcuri cântărite.

Un vultur al lui Joe a lăsat să cadă
In poala Liviei auguste o găină
Cu penele desghiocate din zăpadă
Şi 'n cioc cu-o ramură de laur de grădină.

Găina-a copleşit cu puii ei pământul
Şi laurul cât bradul s'a făcut de mare,
Iar August a zidit cu fapta şi cuvântul
Urmaşilor cămin acolo şi 'nserare.

Statuia lui veghează la intrare 'n piatră,
Investmântată, după datini, ostăşeşte,
Şi gestul ei, ocrotitor şi calm, din vatră,
Legionarilor şi lumii 'ntregi vorbeşte.

Domneşte Neron însă prăbuşit pe 'nalta
Imagină-a strămoşilor ca o nălucă;
Găinile mor toate una după alta
Şi laurul de-odinioară se usucă.

www.dacoromanica.ro

DIN CRONICA LUI MARC AURELIU

Invazia de-acum l'a tulburat
Atât de mult
Incât s'a dus pe jos şi-a implorat
Pe zei 'n parte-ai fiecărui cult.

Altarele de-odată s'au trezit
In rostul lor
Scăldate 'n sânge cuvios jertfit
De-al nostru credincios imperator.

Oracolele consultate-apoi
Au fost pe rând
De cum se va sfârşi acest război
Şi care este-al zeilor lor gând.

Porni pe urmă liniştit în sus
Spre Noricum
Să lupte cu duşmanii din apus
In fruntea legiunilor, acum.

Scăpaţi de jertfă însă nişte boi,
In gândul lor
Spuneau: « S'a isprăvit acum cu noi
« De se v'a 'ntoarce şi biruitor ».

www.dacoromanica.ro

LARII ŞI PENAŢII

Aceştia sunt ai noştri 'ntr'adevăr
Şi noi ai lor suntem cu toţi 'n schimb;
Au fruntea liberă de orice nimb
Şi n'au coroane consacrate 'n păr.

Altarul lor curat a refuzat
Ispita marilor teologii
Şi-a stat cu-acelaş drag printre copii
Ca lângă tatăl lor încovoiat.

S'au mulţumit cu-o flacără 'n cămin
Şi fapta lor protegue pe om
Ca frunzele de arşiţă pe pom
Sau ca pe-un călător un cer senin.

Acei ce-au fost şi n'or mai fi nici când
Acei ce vor să vină şi n'au fost
Găsesc în ei simbolic adăpost
Şi sprijin înţelept în al lor gând.

Sunt îngăduitori ca un popas
Cu casa şi cu neamul lor, şi buni
Ca glasul înţelepţilor străbuni
In inima urmaşilor rămas.

www.dacoromanica.ro

Anchise-alături a pornit de ei
Eneea ca un preot i-a slujit
Și fapta lor severă-a 'nmugurit
In suflete ca niște ghiocei.

Sunt totuși tari ca piatra la izvor
Și-au rezistat mai mult ca Jupiter
Din caldul și modestul lor ungher
Străinilor și riturilor lor.

Un singur gând pornit mai cu elan
Și-o lampă câteodată de parfum
Ii țin de pe la vatra lor și-acum
Legionari ai gândului roman.

www.dacoromanica.ro

MOARTEA LUI MARC AURELIU

Era pe Dunăre la deal, departe
De strălucirea lumii la hotarele
Impărăţiei gata de-a fi sparte.

Strivise pe barbarii tari ca fiarele
Şi ostenit, acum imperatorul
Punea vieţii sale stăvilarele.

Simţea că-i şovăe sub el piciorul,
Că, de sub frunte, gândul i se 'ntunecă,
Şi că presimte umbrelor fiorul.

Surâse însă manelor străbune că
Fuseseră cu el ocrotitoare
Şi 'nseninat acum spre ele-alunecă.

Spunea cuvinte bine-voitoare
Prietenilor adunaţi în jurul lui
Şi-a strălucirilor lui trecătoare.

Privea cu ochiul limpede-al vulturului
Deplina vanitate a vieţii
Şi 'ntunecarea 'n neguri a azurului.

www.dacoromanica.ro

Zâmbi în treacăt apoi dimineţii,
Intinse purpura-i pe cap cu graţie
Şi-şi puse pleoapele pe ochi peceţii.

Urmaşul tronului în veneraţie
Luă statuia 'n aur a Fortunei,
Şi-a fost în toţi a frigului senzaţie.

Tristeţea bietului destin al unei
Corăbii părăsite 'n voia vântului
Trecu prin lume cu răceala lunei.

S'au clătinat izvoarele pământului
Şi 'n Roma sânge-a picurat în sine
Inţelepciunea veche a cuvântului.

Căzeau în roiuri din văzduh albine
Şi 'n revărsarea pe pământ a norilor
Mureau pe vechile stânci palatine.

Şi-a început victoria vâltorilor.

www.dacoromanica.ro

CAPRICIU

A fost capriciu de stăpână
Faţă de sclavul adorat
Cu flori să-l copleşească până
Când duhu 'n plin îşi va fi dat.

Şi-a început de sus să plouă
Petalele de trandafiri
Şi violetele cu rouă
Şi sbor, în ele, de zefiri.

Ningeau cu 'nverşunare crinii
Pe umerii lui albi şi goi
Şi fluturau spumoase linii
Prin aer albele lor foi.

Garoafele curgeau într'una
Şi-i se urcau peste genunchi
Şi galbeni, irişii, ca luna
Mănunchi cădeau, după mănunchi.

O mare furtunoasă sue
De flori în jurul lui de sus
Pe care nimănuia nu e
Un gând asfixiat de spus.

www.dacoromanica.ro

Ferestrele sunt toate 'nchise
Şi uşile închise sunt
Şi ninge parcă ninge vise
Şi fluturi legănaţi de vânt.

Cad alte flori, apoi, şi alte
Şi sunt atât de multe 'n cât,
Cu straturile lor înalte
Petalele-i ajung la gât.

Ii sunt la gură chiparoşii
Şi trandafiri de cap îi trec
Cu simfonii de linii roşii
Şi cu îmbălsămat înec.

Şi florile-i astupă grele
Şi calde ochiul ca un scut
După-al petalelor perdele,
Căscat, violaceu, şi mut.

www.dacoromanica.ro

SUFLETUL NAIULUI

Naiul acesta flutură 'ntrânsul
Suflet și gând,
Când își deșteaptă viersul și când
Îl împletește, noaptea, cu plânsul.

Notele sale sunt făurite
Parcă 'n izvor
Și e 'nflorirea proaspătă-a lor
Murmurul unei aspre ursite.

Odinioară trestia 'naltă
Din care-acum
Își risipește cântecu'n fum
Nimfă-a fost unei sălcii de baltă

Pan îi zărise seara piciorul
Inaripat
Și din adâncul lui au mușcat
Dragostea lotuși roșii și dorul.

Ea însă, rece stea și-auroră,
L'a izgonit,
Și-a prefăcut-o zeul jignit
Trestie 'n fundul apei, sonoră.

www.dacoromanica.ro

PANTOMIMĂ

Voci ascunse
De muzică discretă 'nsoţite
Înşiruiau poveşti strălucite
Cu murmure şoptite de frunze.

Mimul tainic
Cu faţa 'ntr'o mască graţioasă
Ritma cu pasul fresca spumoasă
Al cărei erou era şi crainic.

Tot decorul
Sbura la sfârşitul piesi-afară
In timp ce cu dibăcie rară
Schimba de 'nfăţişare şi-actorul.

Soitariul
Se transforma 'ntr'o sveltă femee,
Moşneagul era numai scântee
Şi nuferi rari înfloreau pustiul.

Era piesa -
Desprinsă din Omer cu 'ngrijire
Şi toţi risipeau însufleţire
Să li se vadă 'n public adresa.

www.dacoromanica.ro

CURTEZANA SIRIANĂ

A plecat din Siria cu-o barcă
Repede la mers ca o fantomă
Şi-a descins în ostenita Romă
Ca un idol strălucit în arcă.

Are suflet somnolent de fiare
De prin orient şi de feline,
Şi misterul graţiilor pline
De mirosul sucurilor rare.

Ştie să danseze ca un şarpe
Şi cu flautul să cânte ca un
Tăinuit şi melancolic faun
Ingânat de-ale fântânei harpe.

Senatori în vila ei retrasă
Dela Ostia-i aduc din josul
Scărilor salutul şi prinosul
Lecticilor trase sub terasă.

Impăratul însuşi a dat veste
Pentru astă-seară de sosire,
Şi se pregăteşte de primire
Lumea dimprejur ca prin poveste.

www.dacoromanica.ro

Ea e însă galbenă de 'nghiață
Că va pierde poate cu cesarul
Ceasul întâlnirii cu portarul
Circului de ieri sosit în piață.

www.dacoromanica.ro

QUIES AUGUSTORUM

Diocleţian mult prea copleşit de mărire
Hotărîse-a domniei sarcină grea să lase
Şi cu 'ntoarcerea 'n aur a lui Mai şi 'n mătase
Să revină la calda Adriaticei fire.

Şi-a chemat pe-o colină mlădioasă din faţa
Nicomediei lumea capitalei lui, toată,
Adunată 'n pestriţă şi gigantică roată
Să salute 'mpreună câmpul şi dimineaţa.

Consulii, cavalerii şi patrici 'mpreună
Cu oştirile-aduse din aceste ţinuturi
Străluceau ca un mare şi-arzător roi de fluturi
Intr'o jertfă făcută zilei şi 'ntr'o cunună.

Demnitari în vestminte presărate cu aur
Ai întregei romane stăpâniri se-aşezară
Rânduiţi hieratic pe tribuni în brăţară
Cu 'ncordare în suflet stăpânită, de taur.

Impăratu 'n tăcere somptuoasă şi gravă
Depunea 'n clipa-aceea purpura şi domnia
Şi-i lăsa mai departe altuia 'n înâini făclia
Şi chemarea să-i treacă prin vâltoare-a ei navă.

www.dacoromanica.ro

Stăpânise pământul îmblânzit împrejurul
Energiei lui dârze cu izbânda şi sfatul,
Şi pleca să trăiască adâncit în palatul
Din Salona 'mpreună cu tăcerea şi-azurul.

In aceeaşi zi însă şi cu-aceeaşi splendoare
Celălalt, tot ca dânsul împărat, şi tovarăş
Renunţa de-opotrivă la domnia lui iarăş
Şi-apunea după munţii din Milan ca un soarc.

Impăraţii, destoinici amândoi, îşi luară
Bun rămas dela toate omeneştile rosturi,
Şi priveau din înalte şi senine-adăposturi
Adâncimea sporitei frământări din afară.

Şi era pentru lumea sdruncinată 'ncercare
Şi neliniste neagră pentru toţi viitorul
In descinderea-aceasta de pe tronuri, şi 'n norul
Pretutindeni, la graniţi, de barbari în mişcare.

Dar era totde-odată soartă pecetluită,
Lespede nemiloasă pe o tragică groapă,
Ochi învăluit pentru totdeauna de pleoapă
Şi gândire de-apururi în adânc înlemnită.

www.dacoromanica.ro

CEREMONIE FUNEBRĂ

Măştile-ancestrale-au părăsit
Sufletele lor de lemn
Care le duceau şi, la un semn,
Arhimimi 'n ele-au năvălit.

Căutau cu toţi în sinea lor
O asemuire 'n vânt
Celui ce-a plecat de pe pământ
Ca un lung şi plin de freamăt sbor.

Schiopăta, e drept, cel răposat,
Insă schiopătatul lui
Gest era, în aur, de statui
Care pe-un picior s'au fost lăsat.

Păcătoşi-aceştia de mimi
Au făcut, totuş, din el,
Un lovit în aripi porumbel
Din văzduh căzut în adâncimi.

El era, din contră, un suiş
Inspăimântător de greu
Din adâncurile lui, pieziş,
In arcade largi de curcubeu.

www.dacoromanica.ro

Şi era destăinuire-apoi
In chirceală de smochin
A văzduhului de stele plin
Şi-abondenţă pe pământ de ploi.

Strălucire prin gândire 'n sus
Printre toţi ceilalţi ai săi
Ca un elefant printre dulăi
Trupul şubrezit al celui dus.

Asta însă mimii n'au putut
Arăta cu arta lor
Şi-a rămas cel mort biruitor
Incă-odată şi necunoscut.

Generaţiile vechi au fost
Singure 'n măsură-atunci
Să zidească 'n caldele lor lunci
Sufletului lui un adăpost.

Inaintea lor s'a spus solemn
Lauda celui plecat
Şi privirea lor a aprobat
De sub măştile de bronz şi lemn.

www.dacoromanica.ro

GENIUS LOCI

Am fost cioplit cu cosorul
Unui Gal să-i păzesc
După rit strămoşesc
Căsuţa lui şi ogorul.

E frig sau e cald afară
Mie-mi pasă puţin
Şi de pază mă ţin
De cum se lasă de seară.

Pământul acesta nu e
Mai întins decât un
Zbârnâit de tăun
Pe-o dungă de cărărue.

O vie 'n câteva viţe
Risipeşte 'mprejur
Străluciri din azur
In verzile ei mlădiţe.

E potrivită 'n tot însă
Şi e bine 'n văzduh
Apărată cu duh
De 'ncredere 'n mine strânsă.

www.dacoromanica.ro

GAIŢA CURTEZANEI

Gaiţa Joessei învăţată ca un
Greer de limbută şi de vorbăreaţă
A fugit din casă azi de dimineaţă
In pădure pentru viersul unui faun.

Imita cu aer plin de demnitate
Tusea răpănoasă şi cumplit de seacă
Pentru care-amantul ei bătrân se 'neacă
Şi pretinde palme dela sclave 'n spate.

Izbutise 'n urmă tot aşa să 'nveţe
Şi o melodie graţioasă 'n care
Celălalt mai tânăr, tot amant, mişcare
Revărsase-dulce peste tinereţe.

Şi acum stăpâna necăjită, până
I-or găsi şi-aduce gaiţa, din scară
Şi-a gonit amanţii, amândoi, afară
Şi îi sunt de lacrimi ochii o fântână.

www.dacoromanica.ro

LUNĂ DE VARĂ

M'a rugat o sclavă-aseară,
Stranie ca o nălucă,
Să-i dau voe să se ducă,
Să se ducă, să se ducă...

N'ar fi vrut nimic să ceară
Insă gându-i aprinsese
Nostalgii ei ne 'nţelese,
Ne 'nţelese, ne 'nţelese...

Faţa ei de albă ceară
Era 'ntreagă o tăcere
Spusă sieşi în durere,
In durere, în durere...

Am lăsat-o. Era vară
Şi 'n adâncul ei cântase
Noaptea 'n stive de mătase,
De mătase, de mătase...

Umbra ei prin noapte, clară
A intrat apoi adâncă
In fântâna de sub stâncă,
De sub stâncă, de sub stâncă.

www.dacoromanica.ro

APUS IN GALIA DE SOARE

S'a retras în Galia să-şi odihnească
Intr'o vilă somptuos adăpostită
Carnea uscăţivă ca o iască
Pe un trup scheletie de bătrână vită.

A 'nceput în legiunea siriană
Şi-a sfârşit prefect în Propontida;
Il neliniştește însă 'n șold o rană
Şi 'n ogoarele-i lucrate pălămida.

I se bat copiii tineri la hotare
Ca şi el, cândva, legionari cu toţii
Impotriva plevei hoardelor barbare,
Şi-i se pregătesc de luptă şi nepoţii.

Soarele, de câte ori apune, lasă
Aur peste toga roşie să-i cadă,
Şi-l preschimbă pe pridvorul dela casă
Intr'un stâlp de purpură şi de zăpadă.

Ii cunoaşte fiecare brazdă glasul,
Şi copacii grei de-a florilor ninsoare
Ii deoscbesc din depărtare pasul
Şi natura lui de zeu, ocrotitoare.

www.dacoromanica.ro

El se mulţumeşte să se simtă frate
Cu pământul dimprejur şi cu izvorul
In a cărui apă rece pe 'nserate
Işi înmoae-o nimfă de mărgean piciorul.

www.dacoromanica.ro

INEDITĂ DE MARC AURELIU

Virtutea e de două feluri: una
Pe care-o porți pe față și-se vede
Și care, și cu tine împreună,
Nu face nici măcar un as, mă crede.

Iar alta 'n tine care nu se-arată
Nici când, la nimeni, și 'n adâncu-i tace
Și care 'n plămădirea ei curată
Exact atâta cât și tine face.

www.dacoromanica.ro

INOPTARE

Argintăria-adusă în atrium din casă
Era, printre gunoae, cu măturile trasă
Şi cu dispreţ în Tibru svârlită după masă.

Ospăţurile toate erau împrospătate
Cu nouă-arhitectură de lucruri delicate
In mozaicuri fine şi calde de bucate.

Statui întregi de Scopas treceau învăluite
In gelatină groasă de sosuri plămădite
Cu fel şi fel de chipuri de-arome strălucite.

Erau ficaţi de gâscă lucraţi ca o Veneră,
Purcei gătiţi în formă de fugă de galeră
Şi peşti închişi în globuri de pământească sferă.

Ulcioarele 'n *adâncul lor pregăteau* să *verse*
In loc de vin petale de nufăr în avefse
Şi amintiri de clipe dela ospăţ, neşterse.

Flori artificiale cădeau de sus, discrete,
Şi fluturau în umbre uşoare pe perete
Căderi în gol de vultur roman şi de erete.

www.dacoromanica.ro

Eşea din câte-o caldă construcţie de carne
Un taur cu-o fecioară de aur între coarne
De parcă sta pământul în fuga-i să răstoarne.

Maimuţele prin gratii îşi arătau figura,
Se căutau de pureci în părul lor, cu gura,
Şi se dădeau în spasme de voluptăţi de-adura.

Minuscule şopârle cu solzi de-argint pe ele
Păreau că-aduc în piele încărcături de stele
Şi că evocă 'n apă modeluri de dantele.

Pluteau, în sfârşit, feluri şi feluri de imagini
Desfăşurate 'n calde şi preţioase pagini
De străluciri schimbate de vremuri în paragini.

Eşea din învelişul lor strălucit o Romă
Imbălsămată 'n tristă şi stranie aromă
De putregai în râuri cu scurgere molcomă.

Barbarii la hotare băteau cu frenezie
Şi nimeni în cetate nu mai voia să ştie
De rosturile-i grele de mare 'mpărăţie.

www.dacoromanica.ro

ORIENTALĂ

Oraşul era încă buimăcit
De mascarada
Cu care, ca o haită de lupi, strada
Tălăzuise 'n el necontenit.

Trei zile lumea toată-a fost un val
In sărbătoare
Desfăşurată 'n uliţi pentru soare
Şi pentru cultul lui oriental.

Investmântase împăratul chiar
Odăjdii grele
De pietrele şi aurul din ele
In semn de sacrificator solar.

Statuia lui, stând în picioare, drept
A fost purtată
Trei zile 'n şir şi apoteozată
Cu ceruri emblematice pe piept.

Ardeau în jurul ei mirezme tari
Şi era trasă
De cai gătiţi, ca preoţii, cu rasă,
In baldachin de frunze de stejari.

www.dacoromanica.ro

Inconjurat cu strălucit alai
De 'ntreg senatul,
Cu mersul deandaratele 'mpăratul
Ţinea el singur frânele la cai.

Lumina soarelui trei zile 'n şir
Şi noaptea torţe
Au îndrumat titanicele forţe
Şi valurile plebei în delir.

Femeile ca porumbei 'n stol
Pe străzi şi 'n pieţe
Plimbau cu râsete de tinereţe
Desăvârşirea trupului lor gol.

Curgeau parfumuri, muzică şi vin,
Curgea plăcere
Din aer parcă 'n vine şi 'n artere
Şi năpădeau pe ins ca un destin.

Pe lângă temple se-adunau perechi
Infierbântate
Şi 'mbrăţişerile lor în cetate
Turnau îndemnuri proaspete 'n urechi.

Era demenţă limpede şi semn
De nebunie
Şi nepăsare-apoi de ce-o să fie
In faţa-aprinsului de-acum îndemn.

www.dacoromanica.ro

Romani bătrâni priveau încremeniţi
Iar sclavi 'n turmă
Ii huiduiau triumfător din urmă
In văzul magistraţilor porciţi.

www.dacoromanica.ro

PANEM

Pâine, strigă gloatele din cloacă
Şi tot pâine cer şi cele din
Preajma nobilului palatin
Brutăriilor lor să le coacă.

Roma e-o cetate asediată
Înăuntrul ei de toţi aceşti
Vagabonzi ai mili 'mpărăteşti
Şi-ai pomeni 'n pâine 'nfăşurată.

Pâine, pretutindeni, cere pâine
Lumea, parcă, răzvrătită-acum,
Şi hambarele deschise 'n drum
Coastele-şi arată 'n gol, de câine.

Vasele-au întârziat de-o lună
Cu recolta 'n pântecele lor
Scoasă din Egipt stăruitor
Pentru-a plebei foame şi furtună.

Impăratu 'ncearcă şi nu ştie
Cum să-astâmpere pe 'nfometaţi
Şi dă sclavilor săi foc, legaţi
De-a copacilor aprinşi făclie.

www.dacoromanica.ro

IMPERATOR

Luase 'n purpura încredințată lui
Înfățișarea tragică a unei statui
Pe care încă nu știa cine-o doboară:
Legionarii care i-au impus-o beți,
La granița barbarii și-ale lor săgeți
Sau în palat prietenii de-odinioară.

Așa a fost să fie însă și primi
Cu resemnarea preotului din Nemi
Apărător pădurii sacre cu viața:
Acel ce poate să-l ucidă e urcat
In soarta lui de victimă și de 'mpărat
Și se trezește cu coroană dimineața.

Și-a numărat oștirile deosebit
De gărzile pretoriene și-a pornit
De-a doua zi 'n Germania, pe Rin, cu ele;
Răzbiseră barbarii dela Nord aici
Și legiunile din Galia prea mici
Fuseseră încercuite prin castele.

Ținuturile Dunării de-asemeni vor
In fața hoardelor de-acolo ajutor
Și Perși 'n Asia deslănțue furtună,

www.dacoromanica.ro

Tălăzuesc Sarmaţi 'n răsărit din nou
Şi Parţii din meleagurile lor ecou
Şi cântec sângeros le sunt pe-aceeaşi strună.

Priveşte însă liniştit şi tutelar
Hazardul purpurei lui grele de Cesar
Şi urcă 'n el cu soicism ca pe un munte;
E chibzuit cu trupele lui şi e drept
Şi platoşa lui grea de aur de pe piept
I se resfrânge 'n ape de metal pe frunte.

Soldaţii merg în urma lui ca un convoi
De stânci învestmântate 'n negură şi 'n ploi
Şi către Nord de săptămâni de zile sue,
Iar el le dă făgăduială de pământ
Şi vrea prin faptă, cumpănit, şi prin cuvânt
Să-şi fie sieşi singur pildă şi statue.

Invingător, va fi la Roma căsăpit,
Şi-aici soldaţii dacă va fi biruit
Ii varsă sângele ca la beţie vinul,
Şi ochii lui privesc în sus nepăsător
Cu semeţie rece de imperator
Şi jucător de zaruri grele cu destinul.

www.dacoromanica.ro

IN PIAȚĂ

Măscărici în rochii roșii pun să sară
Purceluși dresați prin cercuri largi de foc
Și fazani de aur prin câte-o brățară.

Un efeb lasciv bătătorește 'n loc
Pe o tavă scumpă de email și aur
Un aprins și straniu dans de iarmaroc.

Pe-un mozaic galant, încordat, un taur
Cu, de după gât, o Europă 'n sbor
Spintecă văzduhu 'n sus ca un balaur.

Un portar privește lung și visător
De pe trepiedul lui împerecherea
De jeratec și de ghiață-a tuturor.

Luptători încearcă între ei puterea
Și cu umerii și pumnii lor experți
Își îngroapă 'n trupurile lor durerea.

Greci din Asia și Egipteni liberți
Își descarcă pe onoruri traficate
Pungile lor burdușite de sesterți.

www.dacoromanica.ro

Cântăreţi bătrâni cu stihuri împănate
De cuvinte grele de puşcăriaşi
Rătăcesc cu capetele speriate.

Se oferă fetele pe câţiva aşi
Trecătorilor cu poftele sătule
Şi soldaţilor besmetici şi trufaşi.

Aer viciat şi greu de ergastule
Trece cu copleşitoare adieri
Ca primejdia 'n adânc a unei hule.

Consuli şi patricieni şi cavaleri
Imprumută plebei rosturile ei
Şi mocirla tristei ei apropieri.

Prăbuşirea-şi pune la urechi cercei
Şi de pretutindeni flutură 'n cetate
Ca o muzică 'n argint de clopoţei

Şi la fiecare poartă 'n parte bate.

www.dacoromanica.ro

MELANCOLIE

S'a schimbat o 'ntreagă seamă
De deprinderi pe la noi
Şi cu altele 'n loc noi
Viitoru 'n sus ne chiamă.

Impăratul uită-anume
Să mai ia 'n ceremonii
Lauri din grădină, vii,
Drept cunună lui în lume.

Poartă 'n schimbul lor coroană
După-al Perşilor model
Parcă-ar fi un capitel
Asiatic de coloană.

Pe centură-i scânteiază
Pietre scumpe cât un ou
Şi îi scapără ecou
De oglindă şi de rază.

Plimbă 'n loc de togă rochii
Ca monarhi 'n orient
Şi-i sunt parcă permanent
Incărcaţi de lene ochii.

www.dacoromanica.ro

Are gesturile grele
De panteră prin amurg
Şi 'n privirile lui curg
Cerurile altor stele.

Nu mai e senat senatul
Şi la curte e mai rar
Un frumos legionar
Decât în pustiu vânatul.

Se 'nţeleg toţi în greceşte
Şi greceşte şi gândesc
Iar de graiul latinesc
Fiecare se fereşte.

Nu mai sunt ai noştri însă
Toţi aceşti descălecaţi,
Impărat şi magistraţi,
De pe-o acvilă constrânsă.

www.dacoromanica.ro

APUS DE SOARE LA RĂSPÂNTIE DE DRUM

Ne apără pe noi acum, la noi, barbarii
Şi Francul Arbogast în Galia se bate
Cu hoardele sălbatece şi 'nverşunate
De franci de-ai săi veniţi să prade la fruntarii.

Vandalul Stilichon scutește de masacru
Cu tulburea viaţă-a lui jertfită Roma
Şi din Senat n'a mai rămas măcar fantoma
Măririi lui în mâinile lui Odoacru.

Conducătorii legiunilor se chiamă
Gainas, Richomer, Aspar şi-o 'ntreagă turmă
De Alarici veniţi, la fel cu ei, în urmă
Cu numele 'n sonorităţi de-aramă.

Din Spania ne desemnează Vizigoţii
Pe tronul însuşi al lui Cesar împăraţii
Şi 'n sângele vărsat al lor îşi fac libaţii
Barbarii răsăritului, apoi, cu toţii.

Un « du-te vino » greu dela 'mpărat şi până
La răzvrătitele provincii prin tot trece
Tulburător în frigurile lui şi rece
Sub a trădării priveghere de stăpână.

www.dacoromanica.ro

Trăeşte însă spiritul latin în largul
Atâtor dela el aşezăminte 'n lume,
Şi luntrea lui, pe creasta valului, în spume
Işi flutură printre dezastre 'n curs catargul.

Sunt zeităţile romane, nu 'n vestmântul
Cu care-au fost de plebea simplă 'nfăşurate,
Ci duhul lor începe 'n aur să-şi arate
De pretutindeni rostul proaspăt şi cuvântul.

E dreptul făurit bucată cu bucată
De-o calmă, limpede şi-adâncă străduinţă,
Şi e strălucitoarea gândului fiinţă
In truda noastră plină şi 'ncăpăţânată.

Sunt inimile strânse 'n adâncime nouă
Cu rosturile omenirii la hotare
In cumpănă cu liniştea 'n azur de mare
In faţa boabelor căzute 'n ea de rouă.

Să meargă alţii cu corabia 'nainte
A soartei noastre bântuită de furtună;
Noi urmărim pe cer un răsărit de lună
Şi căutăm cu gura un sărut fierbinte.

Familiile ne sunt toate-adăpostite
Prin vilele pe munţi, cu şanţuri, apărate
Ca nişte nimfe 'n trunchiurile aplecate
De galbene ca soarele 'n apus răchite.

www.dacoromanica.ro

Sunt paznicii strălucitori ca răsăritul
Ai soartei noastre gata, totuşi, să renască,
Şi sunt legionarii fără scut şi cască
Cu care iar în sbor ne vom aprinde mitul.

www.dacoromanica.ro

NELINIȘTE

Ne-am strigat aseară zeii prin pădure
Și cu glas de tulnic prin câmpie-am strâns
Nimfele și-am plâns
Lipsa lor în rugeri înfloriți de mure.

Au plecat cu toții de pe-aici departe
In adâncul cine-știe cărui crâng
Iar acum își strâng
Păsările 'n ramuri cântece deșarte.

Nu mai sunt ondine limpezi ca lumina
Zorilor pe fundul recelui izvor,
Și piciorul lor
Nu mai desfătează nicăeri grădina.

Faunii, cu toții, au lăsat zăvoiul
Sălciilor triste de pe lângă lac,
Și sub ele zac
Visurile 'n miere de salcâm și roiul.

Sufletele noastre sunt de-asemeni grele
De povara-acestui mohorît destin,
Și de drumul prin
Albia tăiată de 'ndoială 'n ele.

www.dacoromanica.ro

SIESTA IMPERIALĂ

Impărăteasa 'n gineceu
Culcată
Şi 'n purpură de soare 'nvestmântată
Şedea cu sine 'n prag de apogeu.

Instinctul însă-i suferea
Şi parcă
Plutea cu sufletul strivit pe-o barcă
De negură şi de 'ntuneric grea.

O supărau copacii plini
De floare
Şi-i se părea că 'n inimă o doare
Mireazma, prin ferestre, din grădini.

Impărăţia sta sub cer
De crudă
Şi frământată 'n adâncime trudă
In fiecare din al ei ungher.

Melancolie-amară ca
Pelinul
Şi tare 'n pântecul ei, ca veninul,
Cu dinţi de fiară lacomă-i mușca.

www.dacoromanica.ro

Imperatori de vii svârliți
De gloate
Pe gurile canalurilor toate
Treceau prin carnea ei înebuniți.

Carnagii omenești apoi
Și lume
In clocote de ură și de glume
Ii duce ca la abator pe boi.

Pretoriene gărzi țâșnesc
Rebele
Și 'n aburi grei de sânge duc cu ele
Fantoma tronului împărătesc.

Albinele cântau în roi
Pe-afară
Și porumbeii fluturau a vară
Pe-ai faunilor din parc umeri goi.

Amiaza-a coborît atunci
O clipă
Și-a fost în somptuoasă sală-aripă
Și sbor înalt de vultur peste lunci.

Impărăteasa s'a mișcat
Alene
Și s'a uitat cu gândul printre gene
La roabele 'n picioare lângă pat.

www.dacoromanica.ro

In părul ei clocotitor
Lumina
Cădea mirositoare ca răşina
Şi strălucea ca 'n apa de izvor.

S'a sprijinit pe urmă 'n cot
Şi moale
Ia capul unei sclave 'n poale
Şi-un ac pe care 'n sân i-l vâră tot.

Se uită-apoi cu ochi cuminţi
Şi milă
De-a trupului ei fragedă zambilă
Cum geme, neclintită, printre dinţi.

www.dacoromanica.ro

INSCRIPŢIE FUNERARĂ

O DOLOR QVANTE
LACHRIMAE FECERE
SEPULCHRUM .IUL. LU
CINAE. QVE. VIXIT. etc.

O, durere! câte lacrimi grele-a mai
Inghiţit mormântul Juliei Lucina
Stinsă 'n dimineaţa zilei ca lumina
Intr'un greu de ploae şi 'ntuneric Mai!

Maică-sa-a iubit-o ca pe-un talisman
Şi-a plimbat-o veşnic taică-său pe braţe
Până când destinul a 'mpletit-o 'n laţe
De descins în golul lui subpământean.

Floarea tinereţii ei se stinge-aici
Intre cărămidă de cavou şi piatră,
Şi e pentru forţe chtoniene vatră
Toată frăgezimea mâinilor ei mici.

A murit în vârstă de trei-zeci de ani
Şi era frumoasă ca o nimfă 'n soare,
Ca un cântec veşnic nou, şi-o sărbătoare
Risipită 'n umbră verde de castani.

www.dacoromanica.ro

De-ar putea renaște sufletul ei cald
La lumină iarăș ar vedea 'ngrozită
Cât a fost în lume de toți de iubită
Și i-ar plânge ochii perle de smarald.

Soțul său îi pune strajă la mormânt
Rândurile 'n aur de mai sus, și-i jură
Să nu uite macul de pe calda-i gură
Cât o să mai facă umbră pe pământ.

www.dacoromanica.ro

SCRISOARE

Domitius Rufinus Sextus ţie
Iubite Lucius la Roma-ţi scrie
Din vila lui din Galia şi-ţi spune
Şi ştiri mai proaste de pe-aici şi bune.

E însă, când e vestea rea, tăcerea
Mai dulce de cum e pe limbă mierea,
Şi vorba dintre oameni e divină
Când are şi 'n senin o rădăcină.

Am măritat pe Rheea, dar, cu Galul
Acela mlădios ca portocalul
De viţă, însă, nobilă şi veche
Şi fac o straşnică-amândoi pereche.

Antoniu să obţină e pe cale
Magistratura visurilor sale
Frumoasă pentru el ca o statue
De prim edil la noi în cetăţue.

Pe urmă vrea să treacă pe la Roma
Să vadă şi trecutului fantoma
Strălucitoare, totuşi, ca un soare
Intr'un amurg solemn de sărbătoare.

www.dacoromanica.ro

Primește-l ca un frate și-un părinte
Cu fapta și cu sfatul tău cuminte
Și-atâta vreme cât va sta pe-acolo
Fii brațul pentru el al lui Apolo.

Noi cam îmbătrânim ceilalți, dar zeii,
Ca primăvara 'n brazdă ghioceii,
Sunt bine voitori și ne păstrează
Înțelepciunea 'n inimi încă treză.

Te 'mbrățișem, de altfel, cu iubire
Și cu credință îți urăm mărire
Și dragoste, prin glasul tău, de frate
Trimitem tuturor și sănătate.

www.dacoromanica.ro

EPILOG

A 'ntâlnit-o 'ntâi în Asia, senină
Ca un curcubeu în aur pe-o colină,
Şi-a zărit-o-apoi în Galia semeaţă
Ca un vânt trandafiriu de dimineaţă.

Africa o cunoscuse arzătoare
Ca nisipurile ei încinse 'n soare
Şi 'n Italia i se păruse plină
De miros de liliac şi de sulfină.

A trecut Iberia ca o furtună
Mistică 'n argintul clarului de lună,
Dar din fericire 'n suflet cu Olimpul
A 'nceput să-i piardă urmele cu timpul.

O găseşte însă iar acum, şi parcă
Incărcată 'n pântecul ei ca o barcă
Ale cărei pânze încercate tae
Arzătoarea hulelor în zbor văpae.

Nu 'nţelege bine ce-ar putea să fie
Dar în jurul casei lui ca pe-o stafie
O presimte cu barbarii la olaltă
In aceeaşi soartă tulbure şi 'naltă.

www.dacoromanica.ro

Dă mereu pământului roman târcoale
Şi e 'n vârful munţilor lui şi la poale,
E 'năuntrul sufletelor şi 'n afară
Ca zădufu 'n aerul stătut de vară.

A 'ncercat să-i dea de urmă prin pădure
Şi, legionar cu fascii şi secure,
A pândit-o la răspântiile toate
Cu speranţa ca va întâlni-o poate.

Adevărul este însă că-i presinte
Pretutindeni răsuflarea ei fierbinte
Dar că 'n cupa strămoşeştilor lui lotuşi
N'a putut găsi imagina ei totuşi.

E şi nu e nicăeri, ca o fantomă
In strălucitoarea inimii lui Romă,
Şi deşi 'n împărăţie-i presărată
Cu 'ndârjire parcă-anume nu-i se-arată.

Faunii şi nimfele lor adormite
Pe sub ale râurilor vechi răchite
Se topesc în strania ei răsuflare
Ca un lung convoi de umbre 'n înserare.

El încearcă 'mbătrânit să mai aducă
La lumina soarelui a lor nălucă
Şi să le ridice nouă 'nfăţişare
Cu-a credinţii sufletului lui mişcare.

www.dacoromanica.ro

Culcă însă pân' la urmă pe o piatră
Fruntea lui încăpătoare ca o vatră
Şi, cu visul, făr-a şti 'ncotro se duce,
Vede 'nsângerat un zeu, în ochi, şi-o cruce.

www.dacoromanica.ro

CUPRINSUL CĂRȚII

	Pag.
Prefață	5
Saturn	6
Bucolică	8
Fuga lui Eneea	9
Feerie	11
Eneea la Didona	12
Diana Lacului Nemor	14
Mundus Romae	16
Moartea Didonei	18
Galică	19
Titu Liviu vorbește	20
Venera Genitrix	22
Anibal ante portas	25
Epitaf pentru o sclavă liberată	26
Zeița mumă din Pesinunte	27
Amoebeum Carmen	29
Idilă	30
Lectisternium	31
Homo novus	32
Zeii părechi	34
Grahii	36
Preția	38
Peisaj latin	39
Legenda	40
Luculus în Asia	41
Dis te minorem quod geris, imperas	43
Rugăciunea Albei	44
Religio	46
Căderea Amisei	48
Servilia	50

www.dacoromanica.ro

	Pag.
Zeul Terminus	51
Privelişte	53
Mirtul lui Polidor	54
Oră armoricană	56
Regele Atrebaţilor	57
Forumul lui Juliu Cesar	58
Inscripţie galată în capela lui Horus	60
Vox Populi	61
Imagină	63
Monumentul lui Eurysaciu	64
Teatrul lui Pompei	65
Post mortem	67
Altarul lui Cneius Domitius Ahenobarbus	69
Apus sicilian de soare	70
Inscripţie pe urmele lui Anibal	71
Silenii	73
Intâlnirea dela Tarsus	74
Recomandaţie	76
Intrecere	77
Naufragiu	78
Inainte de Actium	79
Luculus	81
Epigramă funerară	83
Legendă druidică	84
Cuvânt pentru Antoniu	85
In grădină	86
Crescentina Aurelia	87
Horaţiu	88
Despărţire	90
Odi et Amo	91
Intâlnire cu Virgiliu	93
Julia în Orient	96
Inseninare	99
Frescă de Ludius	101
Pace de crepuscul	103

www.dacoromanica.ro

Pag.

Schiță 105
De rerum Lucreții naturae 106
Marsyas 107
Cultul lui August 108
Păstorul sicilian 110
Circenses 111
Înmormântare 114
Așteptare 116
La vila găinilor 117
Din cronica lui Marc Aureliu 118
Larii și Penații 119
Moartea lui Marc Aureliu 121
Capriciu 123
Sufletul naiului 125
Pantomimă 126
Curtezana siriană 127
Quies Augustorum 129
Ceremonie funebră 131
Genius loci 133
Gaița curtezanei 134
Lună de vară 135
Apus în Galia de soare 136
Inedită de Marc Aureliu 138
Inoptare 139
Orientală 141
Panem 144
Imperator 145
În piață 147
Melancolie 149
Apus de soare la răspântie de drum 151
Neliniște 154
Siestă imperială 155
Inscripție funerară 158
Scrisoare 160
Epilog 162

www.dacoromanica.ro

MONITORUL OFICIAL ŞI
IMPRIMERIILE STATULUI
IMPRIMERIA NAŢIONALA
B U C U R E Ş T I

www.dacoromanica.ro

SCRIITORII ROMÂNI CONTEMPORANI

Au apărut	**Romane**	
JOACHIM BOTEZ	*Insemnările unui belfer*	Lei 60
C. GANE	*Trecute vieți de doamne și domnițe, II* cu numeroase ilustrații în text	Lei 160
ADRIAN MANIU	*Focurile primăverei și flăcări de toamnă*	Lei 60
SĂRMANUL KLOPSTOCK	*Feciorul lui Nenea Tache Vameșul, II*	Lei 70
Sub tipar		
N. M. CONDIESCU	*Insemnările lui Safirim, I*	
N. M. CONDIESCU	*Peste mări și țări,* cu 20 de reproduceri în culori de acuarele originale de S. MÜTZNER	
	Esseuri. Critică	
Au apărut		
PAUL ZARIFOPOL	*Pentru arta literară*	Lei 60
PERPESSICIUS	*Mențiuni critice, II*	Lei 80
G.-M. CANTACUZINO	*Izvoare și popasuri*	Lei 60
N. IORGA	*Oameni cari au fost, I*	Lei 80
EM. CIOMAC	*Viața și opera lui Richard Wagner*	Lei 60
M. D. RALEA	*Valori*	Lei 50
N. IORGA	*Oameni cari au fost, II*	Lei 90
ȘERBAN CIOCULESCU	*Corespondența dintre I. L. Caragiale și Paul Zarifopol (1905—1912)*	Lei 40
G. CĂLINESCU	*Opera lui Mihai Eminescu, II și III*	2 vol. Lei 140
C. ANTONIADE	*Renașterea italiană. Trei figuri din Cinquecento*	Lei 70
Sub tipar		
N. IORGA	*Oameni cari au fost, III*	
ALICE VOINESCU	*Montaigne*	
EM. CIOMAC	*Poeții armoniei*	
	Versuri	
Au apărut		
DEMOSTENE BOTEZ	*Cuvinte de dincolo*	Lei 60
ZAHARIA STANCU	*Antologia poeților tineri* cu portrete de Margareta STERIAN	Lei 60
G. BACOVIA	*Poesii* cu o prefață de Adrian MANIU	Lei 40
G. GREGORIAN	*La poarta din urmă*	Lei 60
ADRIAN MANIU	*Cartea Țării*	Lei 40
G. LESNEA	*Cântec deplin*	Lei 40
GEORGE SILVIU	*Paisie psaltul spune...*	Lei 40
V. CIOCÂLTEU	*Poesii*	Lei 60
N. DAVIDESCU	*Helada*	Lei 60
ION POGAN	*Zogar*	Lei 40
N. DAVIDESCU	*Roma*	Lei 60
Sub tipar		
RADU BOUREANU	*Golful Sângelui*	

www.dacoromanica.ro

TRADUCEREA SFINTEI SCRIPTURI DE PR. V. RADU ŞI GALA GALACTION

Au apărut	*Cântarea Cântărilor*	gratuit
	Cartea lui Iov	gratuit
	Elemente	gratuit

Au apărut SCRIITORII STREINI MODERNI ŞI CONTEMPORANI

E. MADÁCH	*Tragedia omului* traducere în versuri din limba maghiară de Oct. GOGA	Lei 40
LUIGI PIRANDELLO	*Răposatul Matei Pascal* traducere din limba italiană de A. MARCU	Lei 40
M. CHOROMANSKI	*Gelozie şi medicină* traducere din limba poloană de GR. NANDRIŞ	Lei 50
R.-L. STEVENSON	*Comoara din insulă* traducere din limba engleză de Radu GEORGESCU	Lei 50

Au apărut BIBLIOTECA DE FILOSOFIE ROMÂNEASCĂ

D. D. ROŞCA	*Existenţa tragică*	Lei 60
T. VIANU	*Estetică, I*	Lei 100
PETRE PANDREA	*Filosofia politico-juridică a lui Simion Bărnuţiu*	Lei 60
LUCIAN BLAGA	*Orizont şi stil*	Lei 60

Sub tipar

MIRCEA ELIADE — *Yoga. Essai sur les origines de la mystique indienne*

A apărut BIBLIOTHÈQUE D'HISTOIRE CONTEMPORAINE

G. I. BRĂTIANU — *Napoléon III et les nationalités* — Lei 60

OPERELE PREMIATE ALE SCRIITORILOR TINERI

Au apărut

1934

VLADIMIR CAVARNALI	*Poesii*	Lei 20
EUGEN JEBELEANU	*Inimi sub săbii* poeme	Lei 40
HORIA STAMATU	*Memnon* versuri	Lei 40
DRAGOŞ VRÂNCEANU	*Cloşca cu pui de aur* versuri	Lei 40
EMIL CIORAN	*Pe culmile disperării*	Lei 50
CONSTANTIN NOICA	*Mathesis*	Lei 40

1935

ŞTEFAN BACIU	*Poemele poetului tânăr*	Lei 20
VIRGIL GHEORGHIU	*Marea vânătoare*	Lei 20
SIMION STOLNICU	*Pod eleat*	Lei 20

Sub tipar COMPOZITORII ROMÂNI CONTEMPORANI

P. CONSTANTINESCU — *Sonatină pentru pian şi violină*

REVISTA FUNDAŢIILOR REGALE

Apare lunar în 240 de pagini. Numărul lei 25. Abonamentul pe un an lei 300

Cărţile noastre se găsesc de vânzare în principalele librării din ţară. Ele se pot trimite franco la domiciliu în toată ţara.

FUNDAŢIA PENTRU LITERATURĂ ŞI ARTĂ „REGELE CAROL II"

39, Bulevardul Lascar Catargi, 39 — Bucureşti, III — Telefon 240-70 şi 206-40

www.dacoromanica.ro